

2008

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štátne divadlo Košice

16. február 2009

Výročná správa za rok 2008

MK-1764/2009-102/1116

Organizácia: Štátne divadlo Košice

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Typ hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Malá scéna ŠD Košice
Hlavná 76, Košice

Čas konania verejného odpočtu: **6. mája 2009 o 11,00 hod.**

Výročná správa je na internetovej stránke Ministerstva kultúry SR:
<http://www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety08/odpocety.html>

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie:
<http://www.sdke.sk>

Košice, 16. február 2009

OBSAH

1.	Identifikácia organizácie	Ide	4
2.	Analýza a strednodobý výhľad ŠD Košice	Posl	5
3.	Právnym traktom organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	Kon	6
4.	Produkty / služby organizácie	Čin	8
4.1.	Produkty Štátneho divadla Košice	Bal	12
4.2.	Produkty ohra Štátneho divadla Košice	Čin	15
4.3.	Produkty opera Štátneho divadla Košice	Op	19
5.	Ekonomické ukazovatele	Výk	22
6.	Právnym počet organizácie	Roz	27
7.	Právnym sonálne otázky	Per	35
8.	Právnym cieľe organizácie a prehľad ich plnenia	Ciel	36
9.	Právnym hodnotenie hospodárenia organizácie	Ho	39
10.	Právnym geografická	Bibli	40

1. Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Štátne divadlo Košice
 Sídlo organizácie: Hlavná 58, 042 77 Košice
 Identifikačné číslo organizácie: 312 99 512
 Dátum zriadenia organizácie: 3.7.1945
 Forma hospodárenia: štátna príspevková organizácia
 Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Umeleckými organizačnými zložkami sú:

- Činohra Štátneho divadla Košice
- Opera Štátneho divadla Košice
- Balet Štátneho divadla Košice

Štatutárny orgán Štátneho divadla Košice – riaditeľ:

Mgr. Peter Himič

Členovia vedenia Štátneho divadla Košice:

Ing. Angela Maďarošová, vedúci ekonóm divadla, štatutárny zástupca v plnom rozsahu

Mgr. art. Danica Hanáková, vedúca útvaru umeleckej prevádzky

Mgr. art. Ondrej Šoth, umelecký šéf baletu

Mgr. art. Jozef Úradník, umelecký šéf činohry

Peter Dvorský, umelecký šéf opery

Ing. Jozef Juhász, vedúci útvaru správy budov, majetku a dopravy

JUDr. Alexandra Čelková Ferencechová, referent pre právnu agendu

Hlavné činnosti:

Štátne divadlo Košice je kultúrna a umelecká ustanovizeň, ktorej hlavným predmetom činnosti je vytváranie podmienok na vznik a šírenie dramatických, hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel, s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky.

Kontaktné údaje:

tel.: +421 55 245 22 00

fax: +421 55 245 22 12

e-mail: sdke@sdke.sk

<http://www.sdke.sk>

2. Poslanie a strednodobý výhľad ŠD Košice

V rámci hlavného predmetu činnosti Štátne divadlo Košice (ďalej len ŠD Košice) v zmysle zriaďovacej listiny Ministerstva kultúry Slovenskej republiky MK – 520/2002 – 1 najmä:

- umelecky pripravuje a verejne predvádza činoherné, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje aj v zahraničí,
- vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú a propagačnú činnosť
- vyrába scénické a kostýmové výpravy na zabezpečenie vlastnej činnosti
- vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity.

Súčasťou plnenia hlavného predmetu činnosti sú najmä:

- prenajímanie nebytových priestorov alebo ich častí, prípadne iného majetku, ktorý má vo svojej správe a dočasne ho nevyužíva,
- prenajímanie bufetových zariadení v správe divadla v súlade so všeobecnými záväznými predpismi,
- reklamná činnosť a ostatné aktivity, podporujúce rozvoj a skvalitnenie plnenia poslania a hlavného predmetu činnosti,
- prevádzkovanie bytov v správe divadla a poskytovanie dočasného prechodného ubytovania vlastným a hosťujúcim umelcom, oficiálnym hosťom divadla, hosťom podieľajúcim sa na umeleckej činnosti divadla, ako aj umelcom hosťujúcim v iných kultúrnych inštitúciách.

Napíňať víziu, byť významnou divadelnou inštitúciou v stredoeurópskom regióne s aktívnou nadnárodnou spoluprácou pri zachovaní slovenskej kultúrnej identity **je možné pri plnení cieľov:**

- spolupráca so zahraničnými kultúrnymi inštitúciami,
- príprava nových nadnárodných projektov v spolupráci so zahraničnými partnermi,
- získavanie zdrojov financovania z grantov,
- aktívna komunikácia so sponzormi a reklamnými partnermi,
- sledovanie spätnej väzby návštevníkov divadla a reakcia na jej hodnoty,
- aktívna mediálna komunikácia a podpora projektov,
- výchova a podpora mladých, nádejných umelcov,
- sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti.

Štátne divadlo Košice v roku 2008 **pôsobilo na 2 divadelných scénach:**

- historická budova – predstavenia baletu, činohry a opery,
- malá scéna – predstavenia činohry.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Ministerstvo kultúry SR uzatvorilo so Štátnym divadlom Košice na rok 2008

Kontrakt č. MK-833/2007-12/18230

Kontrakt sa uzatvoril v súlade so zriaďovacou listinou na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných aktivít a činností:

1. Rozvoj novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických, tanečných a koncertných diel, vrátane jej materiálo-technického zabezpečenia formou realizácie činohernej inscenácie: D. Wasserman: *Prelet nad hniezdom kukučky* (400 tis. Sk).
2. Šírenie vlastnej produkcie dramatických, hudobno-dramatických, tanečných a koncertných diel (104 286 tis. Sk).
3. Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.
4. Činnosti s nasledovnými cieľmi:
 - počet predstavení na vlastnej scéne minimálne 370
 - z toho 70 predstavení pre deti a mládež

Vyhodnotenie Kontraktu

1. Premiéra činohernej inscenácie: D. Wasserman: *Prelet nad hniezdom kukučky* bola uvedená 8. februára 2008 v zmysle pôvodného plánu v Kontrakte. V rámci rozvoja novej produkcie sa čiastočne pripravili ešte nasledujúce 4 inscenácie s plánovanou premiérou v roku 2009: baletná inscenácia *Giselle*, činoherná inscenácia *Čo sa stalo, keď Nora opustila manžela, alebo Opory spoločností*, činoherná inscenácia *Zoznamka* a operná rozprávka *Polepetko*. Čerpanie uvedených finančných prostriedkov bolo v celkovej sume 1 677 593,15 Sk.
2. Šírenie vlastnej produkcie dramatických, hudobno-dramatických, tanečných a koncertných diel realizovalo formou predstavení na vlastnej scéne, uvádzaním predstavení na zájazdoch SR a zahraničí bolo čerpané k 31.12.2008 vo výške 101 905 231,25 Sk, z toho kapitálové výdavky vo výške 784 824,40 Sk.
3. Za rok 2008 si v ŠD Košice diváci uplatnili 43 788 kultúrnych poukazov v celkovom objeme 1.094.700 Sk.
4. ŠD Košice celkove uviedlo 390 predstavení, z toho na vlastnej scéne 360. Nižší počet predstavení na domácej scéne bol zapríčinený aj zájazdovou činnosťou, kedy z technických, organizačných a personálnych dôvodov nie je možné hrať na 2 miestach súčasne. Pre deti a mládež bolo uvedených 95 predstavení.

ŠD Košice získalo podporu v celkovej výške 12 640 tis. Sk a následne realizovalo nasledujúce **Prioritné projekty**, t.j. finančné prostriedky účelovo viazané na Projekty na kultúrne aktivity:

▪	baletných inscenácií	2 930 tis. Sk	naštudovanie a príprava
▪	operných inscenácií	4 966 tis. Sk	naštudovanie a príprava
▪	činoherných inscenácií	1 990 tis. Sk	naštudovanie a príprava
▪	súborov na Slovensku	570 tis. Sk	hostovanie umeleckých
▪	výročie E. Suchoňa	156 tis. Sk	operný koncert na 100.
▪	v zahraničí	1 293 tis. Sk	hostovanie baletu
▪	v zahraničí	250 tis. Sk	hostovanie činohry
▪	MF v Jaroměřiciach	415 tis. Sk	G. Puccini: La Bohème na
▪	baletných inscenácií	70 tis. Sk	naštudovanie a príprava
	58 331,36 Sk)		(čerpané v sume

Ostatné účelovo viazané prostriedky boli vyčerpané na 100%.

V súlade s Kontraktom a Prioritnými projektmi ŠD Košice **uviedlo v premiére 9 divadelných inscenácií, z toho 2 baletné, 5 činoherných a 2 operné predstavenia.**

Štátne divadlo Košice uvádzalo vo svojich informačných, reklamných a propagačných materiáloch, že je štátnou príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

4. Činnosti / produkty organizácie

Umelecké činnosti

Štátne divadlo Košice realizovalo v roku 2008 umelecké aktivity v súlade so zriaďovacou listinou nasledovne:

- umelecky pripravilo a uviedlo v premiére divadelné inscenácie,
- zabezpečovalo uvádzanie reprízovaných inscenácií,
- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí,
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie i propagačné materiály divadla,
- organizovalo a usporadúvalo výstavy, ktoré propagovali jeho činnosť,
- vykonávalo vlastnú sprostredkovateľskú a propagačnú činnosť,
- vyrábalo scénické a kostýmové výpravy na zabezpečenie vlastnej divadelnej činnosti,
- vyvíjalo ďalšie významné kultúrne aktivity.

Premiéry

V roku 2008 ŠD Košice uviedlo v premiére celkom 9 divadelných inscenácií podľa prehľadu v tabuľke:

Dátum premiéry	Javisko	Autor	Titul	Súbor
8.2.2008	HB	D. Wasserman	Prelet nad hniezdom kukučky	činohr a
14.3.2008	HB	autorská dielňa	Ateliér	balet
28.3.2008	MS	E. Ionesco	Lekcia	činohr a
25.4.2008	HB	E. Kálmán	Čardášová princezná	opera
1.6.2008	HB	J. C. Hronský, M. Babiak, V. Kubička	Dobrodružstvá smelého zajka	činohr a
6.6.2008	MS	G. Carunariu	Kebab	činohr a
3.10.2008	HB	G. Puccini	Madama Butterfly	opera
24.10.2008	HB	O. Šoth, Z. Mistríková	Tristan a Izolda	balet
14.11.2008	HB	H. von Kleist	Katarínka z Heilbronn	činohr a

Poznámky: HB – historická budova

MS – malá scéna

Prehľad divadelných inscenácií v repertoári

Autor	Názov predstavenia	Dátum premiéry	Počet predstavení
BALET			
autorská dielňa	Ateliér	14.3.2008	8
G. Bizet, R. Šchedrin, Deep Forest	Carmen		4
C. Orff	Carmina Burana		1
L. Minkus	Don Quijote		0
G. Mahler	Ja som sa svetu vytratil		1

P. I. Čajkovskij	Labutie jazero		3
P. I. Čajkovskij	Luskáčik		7
A. de Saint-Exupéry, M. Pavlíček	Malý princ		6
M. Kocáb, O. Šoth	Odysseus		13
G. Verdi	Requiem		1
W. Shakespeare	Romeo a Júlia		4
O. Šoth	Svadba podľa Figara		7
		24.10.200	
O. Šoth, Z. Mistríková	Tristan a Izolda	8	5
J. Dauberval, L. J. F. Hérold	Zle strážené dievča		3
O. Šoth, M. Pavlíček	Zvláštna radosť žiť II.		0
BALET - SPOLU	15 titulov	2	63

Autor	Názov predstavenia	Dátum premiéry	Počet predstavení
ČINOHRA			
J. C. Hronský, M. Babiak, V.			
Kubička	Dobrodružstvá smelého zajka	29.5.2008	13
F. G. Lorca	Dom Bernardy Alby		8
J. B. Thomas	Charleyho teta		19
G. Feydeau	Chrobák v hlave		14
		14.11.2008	
H. von Kleist	Katařínka z Heilbronn	8	8
G. Carunariu	Kebab	6.6.2008	13
F. Dürrenmatt	Komplic		8
M. McDonagh	Krásavica z Leenane		8
E. Ionesco	Lekcia	28.3.2008	15
M. Mojžiš	Maľko a Kubko		22
W. Shakespeare	Márna lásky snaha		14
N. Koľada	Murlin Murlo		9
C. Collodi	Pinocchio		2
D. Wasserman	Prelet nad hniezdom kukučky	8.2.2008	22
A. P. Čechov	Tri sestry		6
M. Gavrán	Všetko o mužoch		22
M. Gavrán	Všetko o ženách		17
J. G. Tajovský	Ženský zákon		21
ČINOHRA - SPOLU	18 titulov	5	241
OPERA			
G. Rossini	Barbier zo Sevilly		2
G. Puccini	Bohéma		3
G. Bizet	Carmen		3
E. Kálmán	Čardášová princezná	25.4.2008	22
W. A. Mozart	Čarovná flauta		5
W. A. Mozart	Don Giovanni		3
Ch. Gounod	Faust a Margaréta		6
G. Verdi	La Traviata		5
G. Puccini	Madama Butterfly	3.10.2008	6
G. Verdi	Maškarný bál		9
G. Donizetti	Nápoj lásky		4
výber autorov	Operný koncert		8
B. Smetana	Predaná nevesta		3
A. Dvořák	Rusalka		5
G. Puccini	Tosca		1
G. Verdi	Trubadúr		1
OPERA - SPOLU	15 titulov	2	86
ŠD Košice - CELKOM		9	390

Prezentácia ŠD Košice na javiskách na Slovensku

Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
činohr a	23.2.2008	F. Dürrenmatt	Komplic	Bratislava
činohr a	3.4.2008	M. Gavran	Všetko o mužoch	Poprad
činohr a	3.4.2008	M. Gavran	Všetko o mužoch	Poprad
činohr a	7.4.2008	J.B.Thomas	Charleyho teta	Bratislava
balet	29.3.2008	G. Mahler	Ja som sa svetu vytratil	Bratislava
činohr a	21.4.2008	M. Gavran	Všetko o ženách	Moldava nad Bodvou
činohr a	18.5.2008	M. Mojžiš	Maľko a Kubko	Prešov
opera	5.6.2008	Ch. Gounod	Faust a Margaréta	Bratislava
činohr a	26.6.2008	D. Wasserman M. Kocáb, O. Šoth	Prelet nad hniezdom kukučky	Martin
balet	27.6.2008		Odysseus	Martin
činohr a	22.10.2008	M. Gavran	Všetko o ženách	Levoča
činohr a	25.10.2008	G. Carunariu	Kebab	Spišská Nová Ves
činohr a	12.11.2008	G. Carunariu	Kebab	Prešov
balet	22.11.2008	O. Šoth	Svadba podľa Figara	Bratislava
balet	23.11.2008	M. Kocáb, O. Šoth	Odysseus	Bratislava

ŠD Košice v roku 2008 odohralo celkom 15 predstavení na Slovensku mimo domovskej scény.

Prezentácia ŠD Košice na javiskách v zahraničí

Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
balet	3.4.2008	M. Kocáb, O. Šoth	Odysseus	Kyjev (Ukrajina)
balet	4.4.2008	autorská dielňa W.	Ateliér	Kyjev (Ukrajina)
balet	17.6.2008	Shakespeare	Romeo a Júlia	Miškolec (Maďarsko)
opera	18.6.2008	A. Dvořák	Rusalka	Miškolec (Maďarsko)
opera	4.7.2008	G. Verdi	Maškarný bál	Šoproň (Maďarsko)

opera	5.7.2008	G. Verdi	Maškarný bál	Šoproň (Maďarsko)
opera	8.8.2008	G. Puccini	Bohéma	Jaroměřice nad Rokytnou (ČR)
balet	16.11.2008	O. Šoth	Svadba podľa Figara	Praha (ČR)
činohra	27.11.2008	M. Gavran	Všetko o ženách	Radom (Poľsko)
činohra	2.12.2008	G. Carunariu	Kebab	Budapešť (Maďarsko)
činohra	11.12.2008	G. Carunariu	Kebab	Praha (ČR)
balet	25.12.2008	P. I. Čajkovskij	Luskáčik	Viedeň (Rakúsko)

V krajinách susediacich so SR sa predstavili všetky 3 súbory ŠD Košice a celkove uviedli 12 divadelných predstavení.

Pohostinské vystúpenia divadelných súborov zo Slovenska

Scén a	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Divadlo
HB	5.10.2008	P. Portner	Šialené nožničky	Nová scéna
	26.10.2008	V. Patejdl, L.	Snehulienka a sedem	
HB	8	Vacušík	pretekárov	SND Bratislava
	26.10.2008	V. Patejdl, L.	Snehulienka a sedem	
HB	8	Vacušík	pretekárov	SND Bratislava

Poznámka: HB – historická budova ŠD Košice

Pohostinské vystúpenia divadelných súborov zo zahraničia

Scén a	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Divadlo
	14.10.2008			Cimbalová muzika
HB	8		Hradišťan	(ČR)

Poznámka: HB – historická budova ŠD Košice

Účastníci festivalu divadiel strednej Európy – pohostinské vystúpenia

Scéna	Dátum	Názov predstavenia	Divadlo
	2.9.2008		
HS	8	Limonádový Joe	Nová scéna, Bratislava
	2.9.2008		
FS	8	Pokrvné puto	Mestské divadlo Actores, Rožňava
	3.9.2008		
FS	8	O Haluštičke zbojníckej dievčičke	Divadlo Maškrtá, Košice
	3.9.2008		
HS	8	Charleyho teta	Národné divadlo Miškolc (Maďarsko)
	3.9.2008		Divadlo J. Kochanovského, Radom (Poľsko)
HR	8	Nezničitelný Gombrowič	
	4.9.2008	Ako baba Pačmaga ženícha	
FS	8	zháňala	Babadlo- Bábkové divadlo Prešov
	4.9.2008		
HS	8	Nech žije bál	Divadlo Zaglebia v Sosnowci (Poľsko)
	4.9.2008		Studio dell arte, České Budějovice (ČR)
FS	8	Faust	
	5.9.2008		
FS	8	Vrabec Brmbolec	Spišské divadlo, Spišská Nová Ves
	5.9.2008	Čarodejník alebo harmonická	
HR	8	kakofónia	Divadlo Plavo, Belehrad (Srbsko)
	5.9.2008		
FS	8	Umri, skap a zdochni !!!	Divadlo SkRAT, Bratislava
	6.9.2008		
FS	8	Super Markétka	Divadlo na kolesách, Bratislava
	6.9.2008		
HR	8	Smutná nedela	Petófilho divadlo Šoproň (Maďarsko)

	6.9.200		Národní divadlo moravskoslezské,
HS	8	Potulný rytier	Ostrava
	7.9.200		
BD	8	Kapitán Tulipán	Bábkové divadlo Košice
	7.9.200		
HS	8	Interface	galakonzert – výber umelcov

Poznámky: HS – hlavná scéna, FS – festivalový stan, HR – historická radnica, BD – Bábkové divadlo

Štátne divadlo Košice v dňoch 2.-7. septembra 2008 organizovalo druhý ročník Festivalu divadiel strednej Európy. Cieľom festivalu bolo vytvoriť priestor pre prezentáciu divadelných produkcií a interaktívnu komunikáciu medzi divadlami navzájom, hereckými osobnosťami a divákmi.

Na Festivale sa predstavilo 16 divadelných súborov z Českej republiky (2), Poľska (2), Maďarska (2), Srbska (1), Slovenska (9), ktoré spolu uviedli 17 divadelných predstavení, ŠD Košice sa prezentovalo inscenáciami *Odyseus* a *Kebab*. Festivalové divadelné predstavenia si pozrelo 8 410 divákov a zúčastnilo sa 415 hercov a technického personálu. Záverečného galakonzertu s názvom *Interface* pred viac ako

2 500 divákmi sa zúčastnil

4.1. Balet Štátneho divadla Košice

V roku 2008 uviedol Balet Štátneho divadla Košice 2 premiéry. *Ateliér*, ktorý mal premiéru v marci je tvorivou dielňou súčasných európskych choreografických osobností a ich choreografií. Dramaturgovi večera Ondrejovi Šothovi sa podarilo do jedného večera spojiť choreografie troch šéfov baletu z rôznych divadiel (Mário Radačovský – SND Bratislava, Petr Zuska – ND Praha, Ondrej Šoth - ŠD Košice) a troch svetových tanečníkov (Jiří Bubeníček, Natália Horečná, Maksym Sklyar). Okrem úspechu u košického publika bolo toto predstavenie veľmi pozitívne hodnotené odbornou kritikou, ktorá sa v Košiciach zišla na divadelnej prehliadke.

Druhou premiérou bolo moderné tanečné divadlo Ondreja Šotha a Zuzany Mistříkovej *Tristan a Izolda*. Motívom je rasizmus a neznášanlivosť národov, ktorá vyúsťuje v nešťastnú lásku a končí tragickou smrťou. Je to nesmrteľný príbeh lásky a priateľstva medzi Tristanom a Izoldou ako moderné tanečné divadlo s novým pohľadom na dizajn v divadle s použitím Wagnerovej hudby a japonských bubnov Tatak a Kodo.

Balet Štátneho divadla Košice sa prezentoval na podujatiach v zahraničí a nadviazal spoluprácu s viacerými partnerskými divadlami. V apríli 2008 sa predviedol na medzinárodnom festivale Sergeja Lyfara v Národnej opere Ukrajiny, kde reprezentoval Slovenskú republiku a slovenské tanečné umenie. Predstavenia *Odyseus* a *Ateliér* mali veľký ohlas u publika ako aj u organizátoroch festivalu. V júni 2008 sa baletný súbor predviedol na medzinárodnom opernom festivale v Miškolci s inscenáciou *Romeo a Júlia* a na festivale Dotyky a spojenia v Martine s predstavením *Odyseus*, kde veľmi úspešne reprezentoval Štátne divadlo Košice. Významnými boli hosťovania v Bratislave. Predstavenie *Odyseus* v novej budove a *Svadba podľa Figara (Mozarta)* v historickej budove Slovenského Národného divadla mali veľký úspech. Úspechom možno označiť aj hosťovanie baletu v Stavovskom divadle v Prahe s predstavením *Svadba podľa Figara (Mozarta)*. Na konci roka 2008 sa balet Štátneho divadla Košice predstavil vo viedenskej mestskej hale s predstavením *Luskáčik*.

Pre Štátne divadlo Košice boli významné aj ocenenia popredných osobností baletu. Ondrej Šoth dostal 28. februára 2008 Cenu ministra kultúry SR za rok 2007 za významný príspevok zviditeľnenia tanečného umenia na Slovensku za réžiu a choreografiu baletu *Svadba podľa Figara (Mozarta)* a Andrej Halász dostal cenu mesta Košice za celoživotné dielo. Literárny fond sekcia pre tvorivú činnosť v oblasti rozhlasu, divadla a zábavného umenia udelila Výročnú cenu v oblasti divadla Elene Chetvernjaovej za stvárnenie postavy Penelopy v baletе *Odyseus*, Ondrejovi Šothovi za choreografiu baletu *Odyseus*, Zuzane Mistříkovej za libreto a dramaturgiu baletu *Odyseus* a Marilene Halászovej za celoživotné dielo.

Baletný súbor Štátneho divadla Košice sa významne posilnil aj personálne. V roku 2008 do baletného súboru nastúpili absolventi Tanečného oddelenia konzervatória v Košiciach – Gabriela Gábelová, Valeria Irkaeva, Bibiána Bačová, Lukáš Bič, Peter

Rolík a Oliver Stasinszký. Zo zahraničných tanečných škôl posilnila baletný súbor sólistka Yuka Ueda.

Celkovo možno hodnotiť rok 2008 ako veľmi úspešný. Svedčí o tom záujem divákov o tanečné predstavenia doma a aj v zahraničí. Repertoár súboru zahŕňal 15 titulov a v roku 2008 bolo uvedených 63 predstavení.

Premiéry Baletu Štátneho divadla Košice

ATELIÉR

Dramaturgia: Ondrej Šoth

Premiéry: 14. a 15. marca 2008, historická budova ŠD Košice

Počet repríz: 8

Ateliér je tvorivou dielňou šiestich súčasných európskych choreografických osobností a ich choreografií. Dramaturgovi večera Ondrejovi Šothovi sa podarilo do jedného večera spojiť choreografie troch šéfov baletu z rôznych divadiel (Mário Radačovský – SND Bratislava, Petr Zuska – ND Praha, Ondrej Šoth - ŠD Košice) a troch svetových tanečníkov (Jiří Bubeníček, Natália Horečná, Maksym Sklyar). Okrem úspechu u košického publika bolo toto predstavenie veľmi pozitívne hodnotené odbornou kritikou, ktorá sa v Košiciach zišla na divadelnej prehliadke.

Všetko bude jinak, aj tak je to jedno

Réžia, choreografia a scéna: Ondrej Šoth

Hudba: Giya Kancheli

Dramaturgia: Zuzana Mistríková

Kostýmy: Andriy Sukhanov

Príbeh, ktorý je postavený na fascinujúcej hudbe Kancheliho je o nenaplnenej túžbe ženy, o jej samote a hľadaní.

Uspávanka pre malých vojakov

Choreografia a scéna: Natália Horečná

Hudba: 1. časť: Skupina - Vyšivanka / Lada;

2. časť: Pjatica

Pieseň: 1. časť: Oj polenko, pole; 2. časť: Soldat

Spev: Ľubov Gerusová a Adriana Ballová

„Na tomto svete neexistuje šťastie ani nešťastie. Existuje len porovnanie jedného s druhým, nič viac. Jedine ten, kto poznal najväčšie nešťastie vie prežiť najväčšie šťastie. Človek musí chcieť zomrieť, aby pochopil, ako je krásne žiť.“ (Alexandre Dumas)

Stretnutie s labuťou

Réžia, choreografia a kostýmy: Mário Radačovský

Hudba: Peter Iljič Čajkovskij

Choreografa inšpirovala známa hudobná predloha k baletu P. I. Čajkovského *Labutie jazero*, moment, v ktorom Princ stretne labuť a opojí ho prelud. Táto klasická zápleтка je tu pretransformovaná do súčasnej podoby.

Prisoners of Feelings

Réžia, choreografia, scéna a kostýmy: Jiří Bubeníček

Hudba: Masato Hatanaka, Arvo Pärt

Film: Jiří Bubeníček, Oto Bubeníček

„Vtedy som sa dosť zaujímal aký je rozdiel medzi dvojčaťom a človekom, ktorý je len jeden. Ja alebo brat vlastne nebudeme nikdy vedieť aké je sa narodiť sám bez dvojčaťa a človek, ktorý sa narodil sám nikdy nemôže asi pochopiť ako sa dvojča cíti celý život. Samozrejme človek je vždy sám aj keď je dvojča alebo nie, ale vtedy som si nebol istý čo vlastne som a dosť som o tom rozmýšľal. Veľmi som sa tomu bránil – ale čo Boh vytvoril nedá, sa zmeniť.“ (Jiří a Oto Bubeníčkovci)

Styx

Réžia: Peter Maľo

Choreografia: Maksym Sklyar

Hudba: Giya Kancheli

Kostýmy: Andriy Sukhanov

Film: Vasyl Sevastyanov

„Keď sa na konci života väčšina ľudí pozerá naspäť, zistí, že po celú tú dobu žili len zatiaľ. Prekvapí ich zistenie, že to nechali prejsť, bez docenenia, bez toho aby si to užili, bol prostě ich život. A tak človek podvedený nádejou vtancuje do náručia smrti.“ (Arthur Schopenhauer)

Máriin sen

Réžia a choreografia: Petr Zuska

Hudba: Camille Saint-Saëns, Cesare Pugni

Naštudovanie: Nelly Danková

Kostýmy: Roman Šolc

Svetelný design: Ivo Dankovič

Tento balet je vlastne pokusom o čo najvernejšie prevedenie jedného sna do poetiky tanečného divadla. Bol to deň jednej z najväčších osobností baletnej histórie, kráľovnej romantizmu – Márie Taglioni, ktorá ho rozprávala svojmu psychoterapeutovi – nemenovanému londýnskeho lekárovi v roku 1847. Detailný popis tohto sna vlastne odкрýva najvnútornejšie kúty duše pani Taglioni, ktorá tu značne prekračuje rámec svojej doby a to hneď v niekoľkých rovinách naraz.

TRISTAN A IZOLDA

Réžia, choreografia a scéna: Ondrej Šoth

Hudba: Richard Wagner, TATAKU, KODO

Libreto: Zuzana Mistríková, Ondrej Šoth

Dramaturgia: Zuzana Mistríková

Kostýmy: Andriy Sukhanov

Premiéry: 24. a 25. októbra 2008, historická budova ŠD Košice

Počet repríz: 5

Tristan a Izolda je moderné tanečné divadlo s novým pohľadom na dizajn v divadle s použitím Wagnerovej hudby a japonských bubnov Tatakudo. Motívom je rasizmus a neznášanlivosť národov, ktorá vyúsťuje v nešťastnú lásku a končí tragickou smrťou. Je to nesmrteľný príbeh lásky a priateľstva medzi Tristanom a Izoldou.

4.2. Činohra Štátneho divadla Košice

Umelecká činnosť Činohry Štátneho divadla Košice sa v prvom polroku riadila schváleným dramaturgickým plánom, ktorý mal za cieľ doplniť repertoár o zaujímavé tituly a pritiahnúť diváka na predstavenia činohry ŠD Košice. Pretože pracovne sezóna 2007/2008 bola nazvaná sezónou inscenácií, v ktorých ide o manipuláciu, v tomto trende sa pokračovalo aj v prvom polroku 2008. Na veľkú scénu bola pripravená inscenáciu *Prelet nad hniezdom kukučky*, podľa románu Kena Kesseyho: *Bol som dlho preč*, v dramaturgii Dale Wassermanna, v réžii Michala Vajdičku s premiérou 8. februára 2008. Na malej scéne to boli inscenácie zapadajúce do línie sezóny. Absurdná dráma Eugene Ionesca: *Lekcia* v réžii Viktora Kollára, ktorá sa skladala z dvoch Ionescových hier, *Lekcia* a *Improvizácia na Alme alebo Pastierov chameleón*. Posledným titulom na malej scéne bol titul mladej rumunskej autorky Gianini Carunariu – *Kebab*, v réžii a úprave Jána Šimka s premiérou 6. júna 2008. Ako bonus pre detského diváka to bola rozprávková hra s pesničkami pre deti, rodičov a pani učiteľky podľa diel J. C. Hronského a J. Vodrážku *Smelý zajko* a *Smelý zajko v Afrike*. Autorsky sa na inscenácii *Dobrodružstvá smelého zajka podieľali* J. C. Hronský, M. Babiak, V. Kubička a režijne Dušan Bajin s premiérou 1. júna 2008. Nová sezóna 2008/2009 nesie pracovný názov „Pohľad na hrdinu - ženu širokým prierezom histórie“. Prvým titulom bola inscenácia Heinricha von Kleista: *Katarínka z Heilbronnu alebo Skúška ohňom*.

Činohra Štátneho divadla Košice **sa zúčastnila 12 zájazdov na Slovensku a v zahraničí**. Inscenácia *Kebab* sa predstavila v Prahe a Budapešti, na festivaloch v Prešove a Spišskej Novej Vsi. Na martinskom festivale *Dotyky a spojenia* činohru reprezentovala inscenácia *Prelet nad hniezdom kukučky*. Hra *Všetko o ženách* bola uvedená v Levoči, Moldave nad Bodvou a poľskom meste Radom. V Bratislave boli uvedené hry *Komplic* a *Charleyho teta*, v Poprade komédia *Všetko o mužoch* a v Prešove rozprávka *Maľko a Kubko*.

Literárny fond sekcia pre tvorivú činnosť v oblasti rozhlasu, divadla a zábavného umenia **udelila Výročnú cenu v oblasti divadla**: Ľubomírovi Bukovému za stvárnenie postavy Bohuša a Tatiane Polákovej za stvárnenie postavy Mady v inscenácii *Kebab*, Alene Ďuránovej za stvárnenie postavy Žiačky, Stanislavovi Pitoňákovi za stvárnenie postavy Profesora a Ivanovi Krúpovi za stvárnenie postavy Ionesca v inscenácii *Lekcia - Improvizácia na Alme*, Dane Košickej za stvárnenie postavy Vrchná sestra v inscenácii *Prelet nad hniezdom kukučky*. Sekcia pre tvorivú činnosť v oblasti rozhlasu, divadla a zábavného umenia udelila Prémium v oblasti divadla: Michalovi Soltészovi za stvárnenie postavy McMurphyho v inscenácii *Prelet nad hniezdom kukučky*.

Repertoár Činohry Štátneho divadla Košice v roku 2008 zahŕňal 18 titulov, uvedených bolo 5 premiér a odohralo sa celkovo 241 predstavení, z toho 115 v historickej budove, 112 na malej scéne a na zájazdoch 14 predstavení.

Premiéry Činohry Štátneho divadla Košice

Dale Wasserman: PRELET NAD HNIEZDOM KUKUČKY

Réžia: Michal Vajdička

Preklad: Zora a Martin Bútorovci

Dramaturgia: Alena Lelková

Scéna: Pavol Andraško

Kostýmy: Jana Hurtigová

Premiéra: 8. februára 2008

Počet repríz: 22

Hra dobre zapadá do celkovej dramaturgickej koncepcie činohry. Kukučka je univerzálne podobenstvo o večnom mechanizme moci a manipulácii s ľuďmi. Slávny román Kena Keseyho: *Bol som dlho preč* je jedným z najinšpiratívnejších textov druhej polovice dvadsiateho storočia o vzbure jednotlivca proti reštriktívnym mocenským mechanizmom spoločnosti. Jeho divadelná adaptácia ponúka popri úlohe Hlavnej sestry množstvo atraktívnych hereckých príležitostí v podobe pacientov ústavu pre choromyselných najmä pre mužskú časť súboru. Herci v Košiciach ukázali, že pri dôslednom režijnom vedení sú schopní presnej, detailnej charakterovej drobnokresby, ktorú si dokážu udržať, aj keď ich postava nie je práve v centre diania na javisku. Vizuálne zaujímavá a funkčná scéna jednoduchými zmenami člení blázinca na priestor verejný i súkromný a hereckú akciu podporuje aj v komplikovanejších hromadných výstupoch. Atmosféru predstavenia podporuje štýlovo jednotiaci hudba a svetelný dizajn, ktorý úspešne evokuje chlad bezcitnej inštitúcie. Inscenácia je zameraná na dospelého diváka a dospievajúcu mládež. Silné výpovede tejto inscenácie určite prispeli herecké výkony všetkých interpretov, ktorých zvlášť treba vyzdvihnúť ich výkony Michala Soltésza a Dany Košickej.

Eugéne Ionesco: LEKCIA

Réžia: Viktor Kollár

Dramaturgia: Martin Gazdík

Preklad: Albert Marenčin

Úprava: Martin Gazdík, Viktor Kollár

Scéna: Ján Závarský

Kostýmy: Miriam Struhárová

Premiéra: 28. marca 2008

Počet repríz: 15

Divadelné predstavenie zložené z dvoch Ionescových jednoaktoviek *Lekcia* a *Improvizácia na Alme* ponúka divákovi exkurziu do čierneho humoru absurdnej drámy. Ionesco, dnes už klasik svetového divadla, však vo svojich textoch za vtipnou tvárou grotesky postupne odhaľuje aj jej hrozivé rozmery – manipuláciu so slobodnou vôľou jednotlivca až k jej totálnej deštrukcii. Režisérovi a hercom sa v celku podarilo naplniť tento tragikomický rozmer diela. Obzvlášť vynikol Stanislav Pitoňák v úlohe Profesora, ktorý túto náročnú rolu zvládol v presnej štylizácii, bez toho, aby skĺzol k hrubej karikatúre. Jeho výkon neostal nepovšimnutý ani u odbornej verejnosti

a možno ho označiť za jeden z vrcholov sezóny 2007/2008 v Košiciach. Inscenácia sa vyznačuje štýlovou jednotou aj po výtvarnej a hudobnej stránke, čím vzniklo interesantné dielo, ktoré po dlhšej dobe prináša košickému publiku poetiku absurdného divadla. Predstavenie je určené pre dospelého diváka a dospelujúcu mládež.

Jozef Cíger Hronský, Michal Babiak, Vítazoslav Kubička:
DOBRODRUŽSTVÁ SMELÉHO ZAJKA

Réžia: Dušan Bajin

Scéna: Anita Sökeová

Kostýmy: Jana Hurtigová

Choreografia: Katarína Sninská

Hudba: Vítazoslav Kubička

Dramatizácia, texty piesní a dramaturgia: Michal Babiak

Premiéra: 1. júna 2008

Počet repríz: 13

Klasický rozprávkový príbeh *Smelého Zajka* získal v tejto úprave aktualizovanú, dalo by sa povedať postmodernú, podobu. Deti a rodičia sa stretnú so Zajkom, ktorý sa hrá na playstation, telefonuje do televízie atď. Pre konzervatívnejších divákov možno šok, pre iných príjemné osvieženie klasiky. Množstvo odkazov na dnešok vytvára viacero rovín predstavenia, z ktorých si každý divák môže vybrať tú svoju. Pestré kostýmy, veselé pesničky a tance zajáčikov zaujmú deti, rodičia sa pobavia na odkazoch na súčasnú spoločenskú situáciu. Inscenácia má predpoklady stať sa príjemnou rodinnou zábavou, avšak predstavenie nie je odporúčané pre tých najmenších, tzn. deti v predškolskom veku.

Gianina Cărbunariu: KEBAB

Réžia: Ján Šimko

Preklad: Jana Páleníková

Dramaturgia: Martin Gazdík

Scéna a kostýmy: Jerguš Opršal

Hudba: Matúš Homola

Premiéra: 6. júna 2008

Počet repríz: 13

Zrejme najslávnejšia hra mladej rumunskej dramatičky, ktorá v súčasnosti patrí na európskych javiskách medzi najhranejšie autorky z bývalého východného bloku. *Kebab* hovorí o fenoméne novodobého vysťahovalectva mladých ľudí, ktorí hromadne odchádzajú z mnohých východoeurópskych krajín za predstavou lepšieho života na Západe. Komorný príbeh, ktorý inscenátori preniesli z pôvodných rumunských reálií do slovenského prostredia, ponúkol výrazné herecké príležitosti pre trojicu mladých hercov. Ľubomír Bukový, Tatiana Poláková a Juraj Igonda vytvorili v hutnej dramatickej skratke na výtvarne zaujímavo riešenej, antiiluzívnej scéne milostný trojuholník, kde sa im v konečnom výsledku podarilo skĺbiť emocionálnu úprimnosť s až naturalistickou drsnosťou do sugestívneho, divácky atraktívneho tvaru. Hoci je titul v prvom rade orientovaný na mladého diváka, má potenciál pritiahnúť do divadla aj strednú a staršiu generáciu.

Heinrich von Kleist: KATARÍNKA Z HEILBRONNU alebo SKÚŠKA OHŇOM

Réžia: Viktor Kollár

Preklad: Jana Kolenčíková, Štefan Moravčík

Úprava: Martin Gazdík, Viktor Kollár

Dramaturgia: Martin Gazdík

Scéna: Ján Zavorský

Kostýmy: Kateřina Bláhová

Hudba: Juraj Pěč

Pohybová spolupráca: Anton Faraonov, Mykhailo Novikov

Premiéra: 14. novembra 2008

Počet repríz: 8

Nemecká romantická dráma. Vo svete jedna z najhranejších romantických hier, žánrovo na pomedzí rozprávky a stredovekej legendy. Katarínka z Heilbronnenu zastáva v Kleistovej drama-tickej tvorbe výnimočnú pozíciu. Dalo by sa povedať, že ide o jeho najautobiografickejšiu hru. Autor tu tvorivo pretavil svoju túžbu po oddanej láske, túžbu, ktorá ostala nenaplnená po celý jeho krátky búrlivý život. Žánrovo rozmanitá hra, ktorá osciluje medzi rytierskou hrou a rozprávkou, nám ponúka príbeh osudovej lásky mladej Katarínky. Je to príbeh obyčajného dievčaťa, ktoré sa uprostred veľkého sveta plného zmätkov, mocenských hier a spoločenských predsudkov, rozhodne bezvýhradne uverí svojmu srdcu. Jeho hlas nasleduje ako jasný maják, ktorý jediný jej môže ukázať správnu cestu životom. Ide za ním napriek vôli rodičov, spoločenským normám, vyhrážkam i fyzickému násiliu. Jej láska je bezmedzne oddaná, je to láska, ktorá si nekladie žiadne podmienky. V súčasnom svete profitu vzťah asi len veľmi ťažko predstaviteľný, ale hádam o to dôležitejšie je inscenovať túto Kleistovu hru práve dnes. Z divadelného hľadiska je Kleistova hra inšpirujúca aj v 21. storočí. Nesie v sebe ironickú grotesku aj lyrickú báseň, a táto viacznačnosť – alebo, ak chceme, nejednoznačnosť – ešte aj dnes, dvesto rokov od vzniku hry, neustále provokuje divadelníkov novými možnosťami inscenačného výkladu.

4.3. Opera Štátneho divadla Košice

V roku 2008 realizovala Opera Štátneho divadla Košice 2 premiéry a 5 koncertov. Prvou premiérou bola opereta Emmerich Kálmána *Čardášová princezná* v hudobnom naštudovaní Zdenka Macháčka a réžii Imre Halasiho. Druhou premiérou bola opera *Madama Butterfly* od Giacoma Pucciniho. Hudobne inscenáciu naštudoval taliansky dirigent Paolo Gatto, réžie sa ujala Andrea Hlinková.

Na javisku opery sa v roku 2008 **vystriedalo mnoho slovenských ale i zahraničných hostí**. Gabriela Beňačková /*Rusalka*/, Helena Szabóová, Jana Maľová, Peter Svetlík, Šimon Svitok, Filip Tůma, Karol Čálik, Slavomír Benko, Helena Horváthová, Elena Kušnierová, Jozef Novotný /*všetci Čardášová princezná*/, Petra Záhumenská /*Rusalka*/, Richard Šveda, Ján Rusko, Božena Ferancová, Ondrej Šaling, Daniel Čapkovič, Monika Fabiánová /*všetci Madama Butterfly*/, Jitka Sapara Fisherová /*Maškarný bál*/, Dalibor Jenis /*Maškarný bál*/, Sergej Tolstov /*La Traviata*/, Róbert Remeselník /*Don Giovanni, Barbier zo Sevilly*/, Michal Lehotský /*Tosca, Carmen*/, Aneta Mihályová, Jan Martiník, Martina Masaryková, Katarína Krčmárová, Mikuláš Doboš /*všetci Čarovná flauta*/, Jozef Benci /*Don Giovanni, Bohéma, Nápoj lásky*/, Pavol Remenár /*Carmen*/, Jozef Kundlák /*La Traviata*/, Zoltán Vongrey /*Maškarný bál*/, Katarína Michaeli, Ľudovít Ludha, Mária Haan /*všetci Faust a Margaréta*/, Marek Hrubant /*Don Giovanni*/, Martin Popovič /*Barbier zo Sevilly*/, Zo zahraničných hostí účinkovali Yuko Oba a Satoko Yamamoto /*Madama Butterfly*/, Miquelangelo Cavalcanti /*Don Giovanni*/, Rena Fujii /*Čarovná flauta*/, Vitomir Marof, Gabriela Georgieva, Kisun Kim, Michele Kálmándi, Eliška Weissová /*všetci Maškarný bál*/, Isabel Marxgut /*Čarovná flauta*/, Louise Hudson /*Tosca*/, János Bandi /*Trubadúr*/, Jelena Obraztsova, Oxana Kramareva, Anna Markarova, Yulia Lezhneva /*Operný koncert*/, Anikó Németh, Zoltán Nyári /*Operetné gala*/.

Za dirigentským pultom sa okrem interných dirigentov: Dušan Štefánek, Igor Dohovič, Karol Kevický, predstavili aj hostia, Miloslav Oswald /*Čarovná flauta*/, Zdeněk Macháček /*Čardášová princezná*/, Paolo Gatto /*Madama Butterfly*/, Nachibana Naotaka /*Tosca*/, Rastislav Štúr /*Operný koncert*/.

Opera Štátneho divadla Košice uskutočnila niekoľko zájazdov. Prvým bolo účinkovanie v Historickej budove SND v Bratislave. Uvedená bola opera Charlesa Gounoda *Faust a Margaréta* v réžii Zdenka Trošku. Napriek kontroverzným názorom slovenských kritikov sa toto dielo stretlo s veľkým nadšením bratislavského publika, ktoré predstavenie odmenilo veľkým uznaním a potleskom. Významnou bola účasť na medzinárodnom opernom festivale v Miškolci 18. júna, kde bola predstavená opera Antonína Dvořáka *Rusalka*. V dňoch 4. a 5. júla bol inscenáciou *Maškarný bál* od Giuseppe Verdi obohatený letný festival v Šoproni, ktorého sa zúčastňujeme pravidelne už niekoľko rokov. Účasť na letných festivaloch sa ukončila 8. augusta na Hudobnom festivale Petra Dvorského v Jaroměřicích nad Rokytnou s operou Giacoma Pucciniho *Bohéma*.

Pokiaľ ide o **personálnu oblasť**, opakuje sa nedostatok umelcov hlavne v kolektívnych telesách, ale i sólových spevákoch. Tento problém pretrváva už

niekoľko rokov. Nedostatok vlastných zamestnancov sa musí kompenzovať hosťovaním, či výpomocami /orchester, zbor/, čo výrazným spôsobom zvyšuje finančnú náročnosť prevádzky a uvádzania operných predstavení.

Literárny fond sekcia pre tvorivú činnosť v oblasti rozhlasu, divadla a zábavného umenia **udelila Výročnú cenu v oblasti divadla** Tatiane Paľovčíkovej za stvárnenie postavy Amélie v opere *Maškarný bál*. Repertoár Opery Štátneho divadla Košice v roku 2008 pozostával z 15 titulov, uvedené boli 2 premiéry a odohralo sa celkovo 86 predstavení. Podľa diváckeho ohlasu a názorov odbornej kritiky, **možno hodnotiť rok 2008 ako veľmi úspešný**. Zvýšil sa počet divákov a niektoré predstavenia sú neustále vypredané /Madama Butterfly, Čardášová princezná, a pod./.

Premiéry Opery Štátneho divadla Košice

Emmerich Kálmán: ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ

Hudobné naštudovanie: Zdeněk Macháček

Réžia: Imre Halasi

Scéna: Robert Menzel

Kostýmy: Naďa Šimunová

Choreografia: György Gesler

Dirigent: Zdeněk Macháček, Igor Dohovič

Premiéra: 25. a 26. apríla 2008

Počet repríz: 22

Opereta má v Košiciach veľkú tradíciu. *Čardášová princezná* patrila medzi najobľúbenejšie, o tom svedčí opakované inscenovanie tejto operety na doskách ŠD Košice. Tento krát bol oslovený maďarský režisér Imre Halasiho, scénograf Robert Menzel a choreograf György Gesler. Hudobného naštudovania sa ujal dlhoročný dirigent Novej scény v Bratislave Zdeněk Macháček. Na základe konkurzného konania boli angažovaní mimo sólistov ŠD Košice aj hostia /Helena Szabóová, Filip Tůma, Peter Svetlík, Šimon Svitok, Karol Čálik, Slavomír Benko, Elena Kušnierová, Helena Horváthová, Jana Maľová, Jozef Novotný/, z domácich sólistov boli obsadení Lucia Knoteková, Jaroslav Dvorský, Peter Dvorský, Alena Fialeková, František Balún. Inscenácia bola košickým obecnstvom prijatá s veľkým nadšením. Pre enormný záujem divákov sme nútení túto operetu hrať v niekoľkodňových blokoch po 2 predstavenia denne.

Giacomo Puccini : MADAMA BUTTERFLY

Hudobné naštudovanie: Paolo Gatto

Réžia: Andrea Hlinková

Scéna a kostýmy: Miriam Struhárová

Dirigent: Paolo Gatto, Dušan Štefánek

Premiéra: 3. a 4. októbra 2008

Počet repríz: 6

Predstavenie je uvádzané v talianskom jazyku so slovenskými titulkami.

Po úspešnej *Čarovnej flaute* je *Madama Butterfly* ďalšou operou, ktorej sa režijne zmocnila mladá režisérka Andrea Hlinková. Hudobného naštudovania sa ujal taliansky dirigent Paolo Gatto. Hlavné postavy Čo-čo-san a Suzuki stvárnil japonské vokálne umelkyne Yuko Oba a Satoko Yamamoto. Toto medzinárodné obsadenie bolo doplnené o ďalších hostí /Peter Berger, Richard Šveda, Ondrej Šaling, Božena Ferancová, Monika Fabiánová, Daniel Čapkovič, Juraj Šomorjai/ z domácich sólistov účinkujú Janette Zsigová, Viera Kállayová, Jaroslav Dvorský, Marián Lukáč, Marek Gurbaľ, Ondrej Mráz, Anton Baculík. Opera sa stretla s veľkým ohlasom

u divákov, ale i odbornej kritiky.

V roku 2008 sa uskutočnila derniéra dvoch titulov, *Trubadúr* od Giuseppe Verdiho a *Bohéma* od Giacoma Pucciniho.

Koncerty

V rámci osláv Dní mesta Košice bolo uvedené **Operetné gala** predstavenie. Pod dirigentkou taktovkou Igora Dohoviča zazneli najznámejšie melódie z oper Kálmána, Straussa a Lehára v podaní Lucie Knotekovej, Anikó Németh a Zoltána Nyáriho.

Opäť sme mali možnosť privítať **svetovú opernú divu Jelenu Obraztsovú**. Na koncerte 8. mája 2008 sa predstavila spoločne so svojimi žiačkami Oxanou Kramerovou, Annou Markarovou a Yuliou Lezhnevou. Za dirigentským pultom bol súčasný šéfdirigent opery SND Rastislav Štúr. Koncert patril k najvýznamnejším hudobným udalostiam nielen v našom regióne, čo sa prejavilo aj na enormnom záujme divákov, ktorí poctili umelkyne dlhotrvajúcim potleskom.

Medzi mimoriadne hudobné udalosti roka patril **koncert pri príležitosti 100. výročia narodenia slovenského hudobného skladateľa Eugena Suchoňa**, ktorý sa uskutočnil 21. septembra 2008. Na koncerte, ktorý bol pod taktovkou šéfdirigenta opery ŠD Košice Dušana Štefánka sa predstavili Peter Dvorský, Jaroslav Dvorský, Denisa Šlepkovská, Petra Záhumenská, Marek Gurbaľ, Ondrej Mráz a klavirista Daniel Buranovský. Spoluúčinkoval zbor opery ŠD Košice spolu so zborom Collegium Technicum pri Technickej Univerzite v Košiciach a orchester ŠD Košice. Týmto koncertom sme sa pripojili k oslavám výročia majstra, ktoré sa uskutočnili v rámci celého Slovenska.

Ďalším koncertom bol operný koncert našich sólistov dňa 24.9.2008, ktorý sa uskutočnil v historickej budove ŠD Košice. Účinkovali Tatiana Paľovčíková, Michaela Várady, Jaroslav Dvorský a Marián Lukáč, dirigoval Igor Dohovič a spoluúčinkoval orchester opery ŠD Košice. Zazneli v ňom árie z oper svetových skladateľov. Tieto koncerty sú veľmi obľúbené, preto ich zaradujeme do nášho repertoáru pravidelne. Nasledoval koncert 8.10.2008, na ktorom účinkovali Lucia Knoteková, Yuko Oba, Jaroslav Dvorský, Marián Lukáč, Ondrej Mráz, dirigoval Igor Dohovič, spoluúčinkoval orchester opery ŠD Košice.

Dňa 16.11.2008 sme usporiadali operný koncert pri príležitosti **70. výročia narodenia dlhoročného sólistu opery ŠD Košice, basistu Juraja Šomorjaia**. Koncert dirigoval šéfdirigent opery ŠD Košice Dušan Štefánek.

5. Výkonové ukazovatele

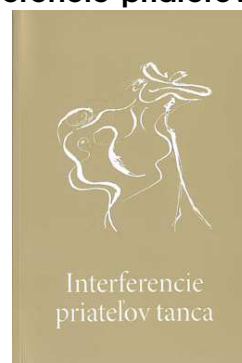
Ukazovateľ	2007	2008	Index
počet divadelných hier v repertoári	43	48	111,63
z toho: premiéry	11	9	81,82
počet odohraných predstavení spolu	439	390	88,84
počet miest v hľadisku na predstaveniach spolu	182 263	144 976	79,54
- opera	37 558	38 534	102,60
- činohra	77 351	75 386	97,46
- balet	67 354	31 056	46,11
počet návštevníkov na predstaveniach spolu	112 492	102 265	90,91
- opera	24 301	25 354	104,33
- činohra	56 552	57 719	102,06
- balet	31 639	19 192	60,66
tržby zo vstupného	11 749 683	11 200 610	95,33
- opera	4 833 535	4 433 521	91,72
- činohra	4 695 553	5 218 886	111,15
- balet	2 220 595	1 548 203	69,72

Vydavateľská činnosť

Pri príležitosti 60. výročia košického baletu bol z vedeckej konferencie vydaný začiatkom roka 2008 zborník o baletnom a tanečnom umení **Interferencie priateľov tanca**, ktorý zachytáva príspevky všetkých účastníkov stretnutia v náklade 200 ks.

V priebehu roka sa vydávali programové bulletiny k jednotlivým premiéram, plagáty, letáky a iné propagačné materiály divadla. Celkovo bolo vydaných:

- 5 bulletinov činoherných inscenácií,
- 2 bulletiny operných predstavení,
- 2 bulletiny baletných inscenácií.

Výstavná činnosť

V historickej budove pokračovala **výstava k 60. výročiu košického baletu** (január – marec).

Počas Festivalu divadiel strednej Európy sa v spolupráci s Kultúrnym inštitútom Maďarskej republiky v Bratislave zorganizovala **výstava umeleckých fotografií Gábora Dusu** so zameraním na tanečné umenie (september – október).

V spolupráci s Divadelným ústavom bola pri príležitosti **100. výročia narodenia Eugena Suchoňa** umiestnená v historickej budove ŠD Košice putovná výstava (september – október).

Na malej scéne bola usporiadaná výstava **Divadelný plagát** študentky 6. ročníka fakulty umení TU v Košiciach Martiny Jánošdeákovej, ktorá pravidelne spolupracuje so ŠD Košice pri návrhoch prezentácie divadelných inscenácií (november – december).

Prevádzkové činnosti

Pre zabezpečenie hlavných činností a svojho poslania, zabezpečovalo ŠD Košice aj činnosti:

- výrobné (výroba a oprava scénických a kostýmových výprav),
- technické (facility manažment, preprava a obstarávanie tovarov),
- marketingové (predaj vstupeniek, propadácia, reklama a sponzoring),
- ekonomické (rozpočtovanie, mzdová a personálna agenda),
- administratívne (evidencia a správa majetku, informatika).

Plnenie výkonov

Ukazovateľ	rok 2007	rok 2008	rozdiel za rok
a	(1)	(2)	(2) - (1)
Premiéry	11	9	-2
Opera HB	3	2	-1
Balet HB	3	2	-1
Činohra HB	2	3	1
Činohra MS	3	2	-1
Predstavenia	361	360	-1
Opera HB	74	80	6
Balet HB	59	53	-6
Činohra HB	119	115	-4
Činohra MS	109	112	3
Návštevníci	90 342	88 431	-1 911
Opera HB	20 384	23 038	2 654
Balet HB	14 989	11 737	-3 252
Činohra HB	41 659	39 790	-1 869
Činohra MS	13 310	13 866	556
Tržby z predstavení	7 844 613	9 077 047	1 232 434
Opera HB	2 085 345	2 928 076	842 731
Balet HB	1 133 715	1 219 757	86 042
Činohra HB	3 821 132	3 875 642	54 510
Činohra MS	804 421	1 053 572	249 151
Využitie hľadiska v %	63,30	67,85	4,55
Opera HB	60,38	64,03	3,65
Balet HB	57,60	50,91	-6,69
Činohra HB	71,33	74,68	3,35
Činohra MS	75,84	76,90	1,06

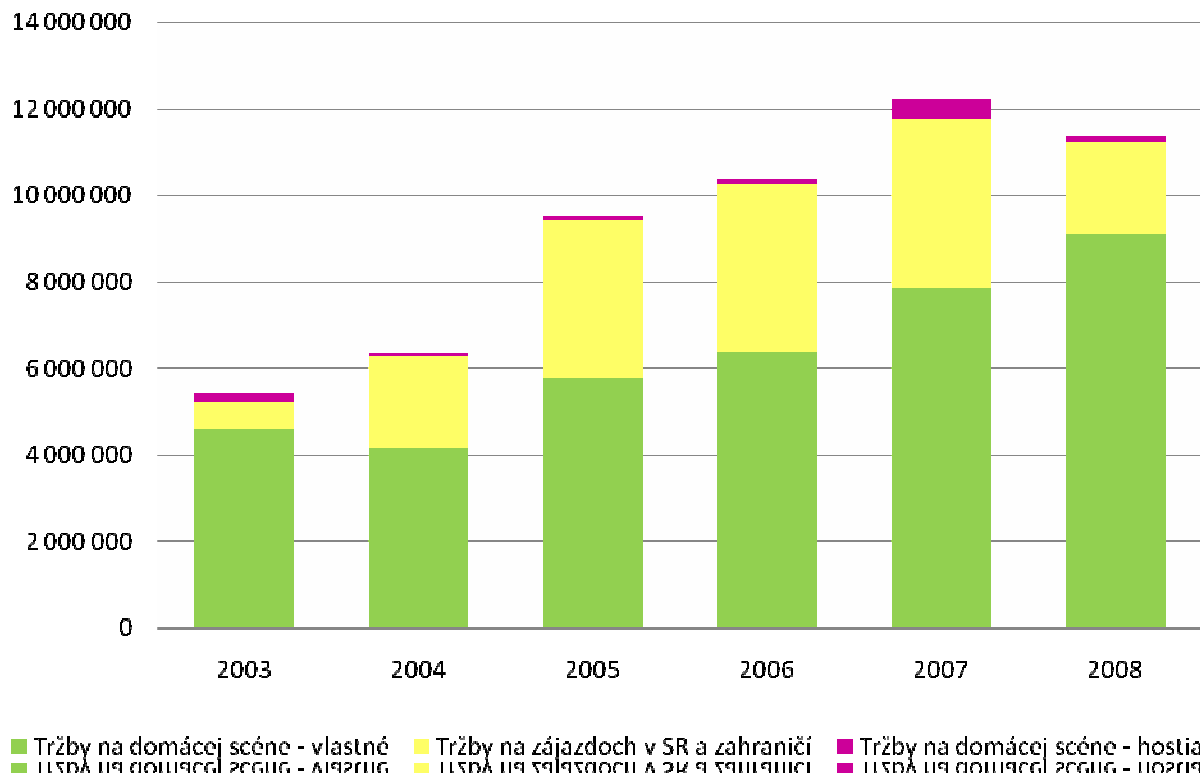
Poznámky: HB – historická budova
MS – malá scéna

Štruktúra dosiahnutých tržieb

Ukazovateľ	Opera	Balet	Činohra	Iné	ŠD spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	2 928 076	1 219 757	4 929 214	9 510	9 086 557
Tržby na tuzemských zájazdoch	123 652	90 000	289 672	0	503 324

Tržby na zahraničných zázdoch	1 381 793	238 446	0	0	1 620 239
Tržby z predstavení na domácej scéne - hostia	0	45 200	56 995	53 860	156 055
	4 433	1 593	5 275	63	11 366
Tržby - celkom	521	403	881	370	175

Tržby za divadelné predstavenia

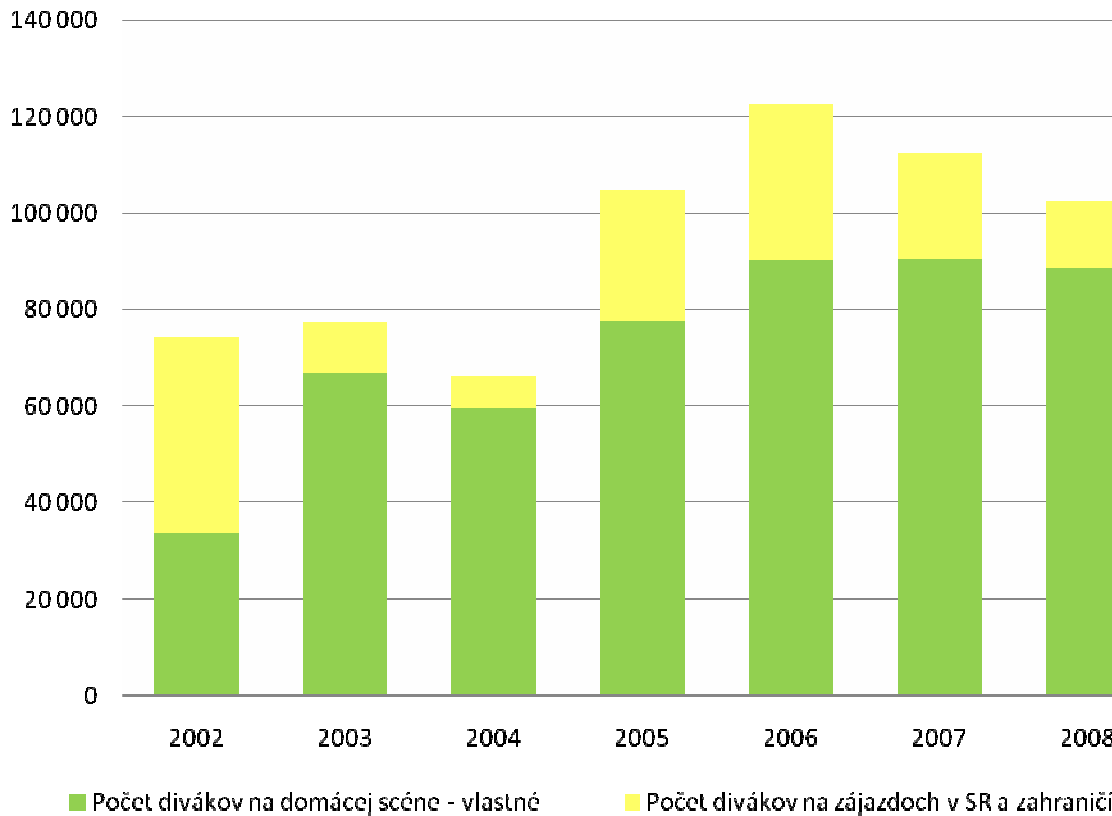
Ukazovateľ	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tržby na domácej scéne - vlastné	4 573 436	4 134 301	5 764 227	6 352 454	7 844 613	9 086 557
Tržby na zájazdoch v SR a zahraničí	650 088	2 138 429	3 637 477	3 901 613	3 905 070	2 123 563
Tržby na domácej scéne - hostia	206 890	67 245	91 373	104 269	486 098	156 055
Tržby - celkom	5 430 414	6 339 975	9 493 077	10 358 336	12 235 781	11 366 175

Tržby za predstavenia ŠD Košice na domácej scéne majú neustále stúpajúcu úroveň. V porovnaní s rokom 2007 sa dosiahol **nárast tržby za vlastné predstavenia o 15,83%** pri nižšom počte predstavení. V tržbách za predstavenia sú zahrnuté aj kultúrne poukazy o počte 43 788 ks, vo finančnom objeme 1 094 700,- Sk.

Opačný trend vykázali tržby za hosťovania v SR a zahraničí, keby bolo uskutočnených menej zájazdov, a preto nastal aj pokles tržieb. Napriek tomu sa významnou mierou podieľajú na príjmoch ŠD Košice.

Najpozitívnejší vývoj je dosiahnutý v celkových tržbách organizácie za divadelné predstavenia, kedy za posledné 3 roky sa neustále udržujú nad úrovňou 10 mil. Sk.

Počet návštevníkov divadelných predstavení

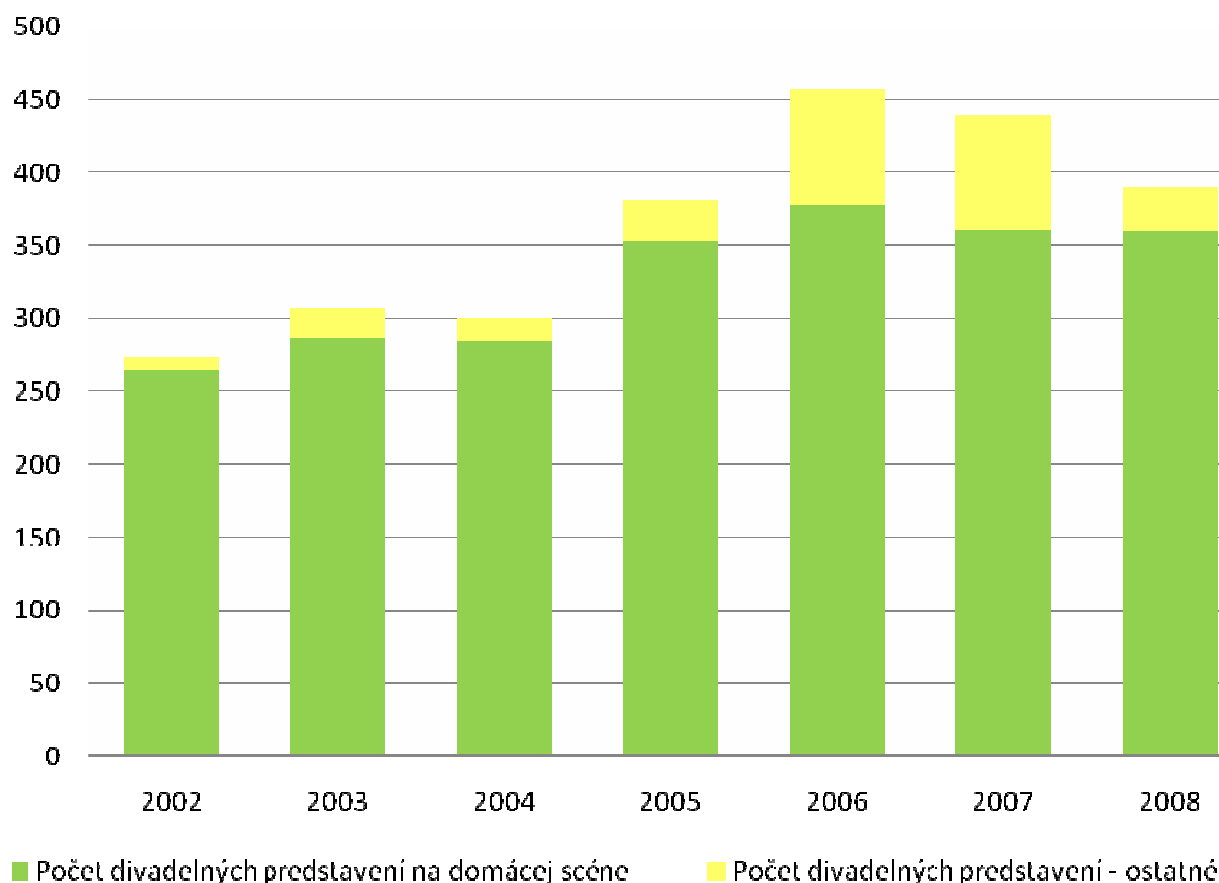

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet divákov na domácej scéne - vlastné	33 550	66 827	59 557	77 658	90 094	90 342	88 431
Počet divákov na zájazdoch v SR a zahraničí	40 694	10 520	6 800	27 090	32 350	22 150	13 834
Počet divákov - celkom	74 244	77 347	66 357	104 748	122 444	112 492	102 265

Počet divákov na domácej scéne je tretí rok okolo 90.000 divákov. Celkový počet návštevníkov predstavení ŠD Košice na domácej scéne a hosťovaniach sa v posledných rokoch sa darí udržiavať nad úrovňou 100.000 divákov. Pokles počtu divákov na zájazdoch súvisí s menším počtom predstavení.

Mesačne sú zasielané štatistiky návštevnosti na **portál register kultúry**, ktorého cieľom je umožniť verejnosti prostredníctvom jediného centrálného informačného bodu on-line prístup k informáciám o kultúrnom dedičstve, kultúrnych aktivitách a poskytovaných službách v kultúre vrátane autorizovaného prístupu k distribuovaným databázam centrálnych kultúrnych inštitúcií Ministerstva kultúry SR.

Počet divadelných predstavení

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet divad. predstavení na domácej scéne	265	286	284	352	377	361	360
Počet divadelných predstavení - ostatné	9	21	16	29	80	78	30
Počet predstavení - celkom	274	307	300	381	457	439	390

Na domácej scéne ŠD Košice odohralo v roku 2008 celkove 360 divadelných predstavení. V rámci týchto predstavení bolo ponúknutých k predaju 130 336 miest. Všetky tieto predstavenia navštívilo 88 431 divákov. **Tým sa dosiahla 67,85% využiteľnosť kapacity divadla.** Keď ešte k tomu sa zohľadní, že v historickej budove sa 166 miest z celkovej kapacity 555 miest nachádza na Galérii, odkiaľ je výrazne znížená hodnota kultúrneho zážitku, je možné konštatovať vysokú využiteľnosť kapacity divadla.

Výrazne sa znížil počet predstavení uvedených v zahraničí z predchádzajúcich 2 rokov. Príčinou toho bolo ukončenie dlhodobého hostovania baletného súboru v letných mesiacoch v Prahe.

6. Rozpočet organizácie

Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu organizácie

Po premietnutí všetkých úprav v rozpočte plnenie záväzných ukazovateľov organizácie k 31.12.2008 je nasledovné (v tis. Sk):

	Rozpočet	Skutočnosť
Záväzný ukazovateľ - Príspevok od zriaďovateľa	116 757,7	115 661
Prvok 08S0101 (600)	103 893,7	102 799
Z toho:		
- mzdy, platy, služobné príjmy (610)	54 982	54 982
Orientačný ukazovateľ:		
- priemerný prepočítaný stav zamestnancov	275	297,6
Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty		
Prvok 08T0103	10 612	10 612
Prvok 08T0104	1 958	1 958
Prvok 08T0105	294	292,5

ŠD Košice k 31.12.2008 postupovalo v zmysle plánu činnosti roka 2008. Finančné prostriedky boli čerpané v zmysle účelových určení. Z Prvku 08S0101 (600) finančné prostriedky v sume 1 094,7 tis. Sk a z Prvku 08T0105 v sume 1,5 tis. Sk budú predmetom čerpania v roku 2009.

Rozpočtové opatrenia

a) *Rozpis záväzných ukazovateľov* na činnosť pre ŠD Košice na rok 2008 bol zaslaný listom č. MK-542/2008/102/1296 zo dňa 24.1.2008 nasledovne:

Bežné výdavky celkom (600) 104 686 tis. Sk

Program: 08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

b) Listom č. MK-542/2008-102/4124 zo dňa 17.3.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu na rok 2008 – *rozpočtové opatrenie č. 1* nasledovne:

Bežné výdavky (600) boli zvýšené o 12.570 tis. Sk

Tieto prostriedky boli účelovo určené na:

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov aktivity:

- anie a príprava baletných inscenácií 2 930 tis. Sk Naštudov
- anie a príprava operných inscenácií 4 300 tis. Sk Naštudov
- anie a príprava činoherných inscenácií 1 800 tis. Sk Naštudov

▪		Hostfovani
▪	e umeleckých súborov na Slovensku	900 tis. Sk
▪		Operný
	<u>koncert pri príležitosti 100. výročia Eugena Suchoňa</u>	<u>100 tis. Sk</u>
	Spolu	10 030 tis. Sk
Prvok 08T0104 - Prezentácia kultúrnych aktivít v zahraničí		
▪		Hostfovani
▪	e baletu v zahraničí	1 500 tis. Sk
▪		Hostfovani
▪	e činohry v zahraničí	440 tis. Sk
▪		G. Puccini
	<u>La Boheme na medzinárodnom festivale v Jaroměřiciach</u>	<u>600 tis. Sk</u>
	Spolu	2 540 tis. Sk

- c) Listom č. MK-542/2008-100/4266 zo dňa 19.3.2008 bola zaslaná úprava kapitálového rozpočtu na rok 2008 – *rozpočtové opatrenie č. 2*:
Kapitálové výdavky (700) boli zvýšené o 70 tis. Sk
Investičná akcia: Naštudovanie a príprava baletných inscenácií
Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
- d) Listom č. MK-542/2008-100/8996 zo dňa 25.6.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu – *rozpočtové opatrenie č. 3* nasledovne:
Bežné výdavky (600) boli znížené o 27 tis. Sk
v prvku 08S0101 v nadväznosti na bod B.1 uznesenia vlády SR č. 393 zo dňa 11.6.2008.
- e) Listom č. MK-542/2008-100/14985 zo dňa 23.10.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu – *rozpočtové opatrenie č. 4* nasledovne:
Bežné výdavky (600) boli znížené o 285 tis. Sk
Súčasne bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov o túto sumu.
- f) Listom č. MK-542/2008-100/11535 zo dňa 11.11.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu – *rozpočtové opatrenie č. 5* nasledovne:
Bežné výdavky (600) boli znížené o 1 575 tis. Sk
Súčasne bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov o túto sumu.
- g) Listom č. MK-542/2008-100/16660 zo dňa 24.11.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu – *rozpočtové opatrenie č. 6* nasledovne:
Bežné výdavky (600) boli zvýšené o 144 tis. Sk
Kapitálové výdavky (700) boli zvýšené o 135 tis. Sk
Tieto prostriedky boli účelovo určené na:
Prvok 08T0105 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
Názov aktivity: Nákup výpočtovej techniky a príprava prostredia na pripojenie lokalizácie do VPN MK SR

h) Listom č. MK-542/2008-102/16682 zo dňa 25.11.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu na rok 2008 – *rozpočtové opatrenie* č. 7 nasledovne:

Týmto rozpočtovým opatrením boli upravené schválené prioritné projekty nasledovne:

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov aktivity:

▪		Naštudov
	anie a príprava baletných inscenácií	2 930 tis. Sk
▪		Naštudov
	anie a príprava operných inscenácií	4 966 tis. Sk
▪		Naštudov
	anie a príprava činoherných inscenácií	1 990 tis. Sk
▪		Hosťovani
	e umeleckých súborov na Slovensku	570 tis. Sk
▪		Operný
	koncert pri príležitosti 100. výročia Eugena Suchoňa	156 tis. Sk
	<u>Spolu</u>	<u>10 612 tis. Sk</u>

Prvok 08T0104 - Prezentácia kultúrnych aktivít v zahraničí

▪		Hosťovani
	e baletu v zahraničí	1 293 tis. Sk
▪		Hosťovani
	e činohry v zahraničí	250 tis. Sk
▪		G. Puccini
	<u>La Boheme na medzinárodnom festivale v Jaroměřiciach</u>	<u>415 tis. Sk</u>
	<u>Spolu</u>	<u>1 958 tis. Sk</u>

- i) Listom č. MK-542/2008-102/17397 zo dňa 8.12.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu – *rozpočtové opatrenie č. 8* nasledovne:
Bežné výdavky (600) boli zvýšené o o 150 tis. Sk
Tieto prostriedky boli účelovo určené na:
Prvok 08T0105 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
Názov aktivity: Zakúpenie počítačových zostáv pre projekt „Centrálny prezentačný, rezervačný a predajný systém v rezorte kultúry“
- j) Listom č. MK-542/2008-102/17939 zo dňa 15.12.2008 bola zaslaná úprava záväzných ukazovateľov Štátneho rozpočtu – *rozpočtové opatrenie č. 9* nasledovne:
Bežné výdavky (600) boli zvýšené o o 1 094,7 tis. Sk
Tieto prostriedky boli účelovo určené na:
Prvok 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť
Záväzný ukazovateľ
Bežné výdavky celkom (600)
Z toho tovary a služby (630)

Prehľad o štruktúre nákladov

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2008	Upravený rozpočet k 31.12.2008	Skutočnosť k 31.12.2008	Index (3):(2)
v tis. Sk	(1)	(2)	(3)	(4)
501 Spotreba materiálu	8 575	9 990,0	10 179	1,02
502+503 Spotreba energie	7 050	7 685,0	7 276	0,95
504 Predaný tovar	100	150,0	148	0,99
50 Spotrebované nákupy spolu	15 725	17 825,0	17 603	0,99
511 Opravy a udržovanie	885	2 452,0	1 812	0,74
512 Cestovné	1 800	2 708,0	2 739	1,01
513 Náklady na reprezentáciu	100	186,0	184	0,99
518 Ostatné služby	11 796	21 366,7	22 785	1,07
51 Služby spolu	14 581	26 712,7	27 520	1,03
521 Mzdové náklady	60 982	63 159,0	63 644	1,01
524 Záonné sociálne poistenie	20 963	21 556,0	21 295	0,99
525 Ost. soc. poist. - DDP	450	450,0	349	0,78
527 Záonné sociálne náklady	4 000	3 482,0	3 564	1,02
528 Ostatné sociálne náklady	0	70,0	67	0,96
52 Osobné náklady spolu	86 395	88 717,0	88 919	1,00
531 Daň z motorových vozidiel	0	0,0	0	
532 Daň z nehnuteľností	400	750,0	371	0,49
538 Ostatné dane a poplatky	205	272,0	264	0,97
53 Dane a poplatky	605	1 022,0	635	0,62
541 Zostat. cena predaného DINH a DHM	0	0,0		
542 Predaný materiál	0	0,0		
544 Zmluvné pokuty,penále a úroky z omešk.	0	0,0	1	
545 Ostat. pokuty, penále a úroky z omešk.	0	0,0	0	
546 Odpis pohľadávky	0	0,0	366	
548 Ost.náklady na prevádzkovú činnosť	923	934,0	1 721	1,84
549 Manká a škody (v r. 2007 účet 548)	0			
54 Ostatné náklady na prev. činnosť spolu	923	934,0	2 088	2,24
551 Odpisy DIHM a DINM	0	0,0	6 975	
552 Tvorba zák. rezerv z prev. činnosti			0	
553 Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	0		815	
557 Tvorba zák. opr. pol. z prev. činnosti	0			
558 Tvorba ost. opr. pol. z prev. činnosti	0			
562 Úroky	0		0	
563 Kurzové straty (v r. 2007 účet 545)	0		69	
568 Ostat.finanč. náklady (v r. 2007 ú. 549)	0	8,0	12	1,50
56 Finančné náklady	0	8,0	81	10,13
57 Mimoriadne náklady	0			
591 Splatná daň z príjmov	0		8	
Náklady spolu	118 229	135 218,7	144 644	1,07
6xx Výnosy z vl. činnosti, vrátane 687,688	118 229	135 218,7	139 798	1,03
681 Výnosy z bež. transferov zo ŠR	104 686	116 757,7	116 363	1,00
682 Výnosy z kap. transfer. zo ŠR	0	0,0	476	
Bežné transfery (prís. na činnosť)	104 686	116 757,7	115 661	0,99
Výnosy spolu (vrátane bež.transf.)	118 229	135 218,7	139 798	1,03

ZISK (+) STRATA (-)	0	0,0	-4 846
----------------------------	----------	------------	---------------

Komentár k štruktúre nákladov

Spotrebované nákupy (50)

V spotrebe materiálu (501) sú najväčšie položky (uvedené v tis. Sk):

▪	divadelné	
▪	výpravy	5 791
▪	údržbársky	
▪	materiál	205
▪	elektromateriál	
▪		801
▪	orchester	-
▪	materiál	201
▪	kancelárske	
▪	potreby	304
▪	čistiace	
▪	a hygienické potreby	305
▪	tlačivá, plagáty	90
▪	pracovné odevy	120
▪	phm, oleje, mazadlá	398
▪	baletná obuv	444
▪	drobný hmotný majetok	1 018
▪	výpočtová technika	150

Náklady na divadelné výpravy súvisia so zabezpečením prípravy divadelných produkcií na rok 2008 a zároveň s čiastočnou prípravou 3 nových titulov pre rok 2009. Materiálno-technické zabezpečenie trojsúborového divadla je náročné. V roku 2008 pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti javiska bolo nutné zabezpečiť čiastočnú výmenu scénického osvetlenia, čím došlo k zvýšeniu nákladov na elektromateriál.

Výdavky na spotrebu energie (502) sú vyššie v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, čo bolo dôsledkom zvýšenia cien.

Služby (51)

Náklady na cestovné (512) boli hradené v prípade kultúrnych aktivít v zahraničí alebo v tuzemsku v rámci schválených kultúrnych aktivít. Niektoré boli finančne zabezpečené čiastočne alebo úplne pozývajúcou stranou.

Najvýznamnejšie položky ostatných služieb (518) (v tis. Sk):

▪	spojovacie siete	677
▪	prepravné	
▪	služby	1 187
▪	prenájom	
▪	strojov, prístrojov	581
▪	prenájom	
▪	hudobného materiálu	350
▪	školenia,	
▪	kurzy, semináre	191
▪	propagácia,	
▪	inzercia	1 000
▪	pomocné	
▪	práce	218

▪	notárske a právnické služby	215
▪	prevádzkové honorár	1 426
▪	autorské honoráre – hosťovanie	8 272
▪	licencie - autorské honoráre	4 180
▪	naturálne plnenie	319
▪	lekárska zdravotná služba	243
▪	vystúpenie cudzích divadiel	1 210
▪	organizácia kultúrnych podujatí	197
▪	všeobecné služby	295
▪	nehmotný majetok	220
▪	implementácia programu	644

Prepravné služby obsahujú náklady na zabezpečenie umeleckých zájazdov divadla, t.j. hosťovaní na cudzích scénach, či už tuzemských alebo zahraničných. Náklady na propagáciu, prenájom strojov prístrojov a zariadení, vystúpenie cudzích divadiel, organizáciu kultúrnych podujatí a odmeny umelcov zahŕňajú aj náklady spojené so zabezpečením Festivalu divadiel strednej Európy divadiel v septembri 2008. Vyššie uvedené autorské honoráre zahŕňujú aj účelové finančné prostriedky v rámci prioritných projektov, t.j. účelovo určených finančných prostriedkov na jednotlivé inscenácie. V nákladoch na školenie a na implementácie programu sú zahrnuté náklady súvisiace so zavedením ekonomického softvéru SOFTIP PROFIT v rámci MK SR z dôvodu prípravy na konsolidovanú uzávierku.

Osobné náklady (52)

Mzdové náklady (521)

Úpravou záväzných ukazovateľov a orientačných ukazovateľov štátneho rozpočtu pre príspevkové organizácie Ministerstvom kultúry SR bol stanovený záväzný ukazovateľ miezd, platov služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní vo výške 54 982 tis. Sk. Tento záväzný ukazovateľ zo strany ŠD KE bol dodržaný na 100%. Zároveň orientačným ukazovateľom na rok 2008 bol stanovený pre ŠD Košice priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte 275. Skutočný počet zamestnancov k 31.12.2008 je o 22,6 viac, t.j. 297,6. Tento fakt zapríčiňuje nižšiu priemernú mzdu zamestnancov oproti rozpočtovaným údajom. Pre zabezpečenie činnosti „trojsúborového“ divadla stanovený počet zamestnancov a stanovený mzdový fond nepostačuje. Ako riešenie sa prijalo rozšírenie počtu zamestnancov už spomenutým spôsobom. Takýto postup môže byť len prechodného charakteru a dlhodobu si vyžaduje riešenie, ktoré umožní uspokojiť nároky zamestnancov a zároveň aj potrebný počet zamestnancov pre jednotlivé organizačné zložky ŠD Košice. Mzdové náklady zahŕňajú aj odmeny na základe dohody o pracovnej činnosti, o vykonaní práce a o brigádnickej práci študentov vo výške 1 517 tis. Sk.

Zákonné sociálne náklady (527) pozostávajú:

▪	stravovanie	2 602
▪	prídely do sociálneho fondu	696
▪	odchodné	150
▪	náhrada príjmov za dočasnú PN	116

Dane a poplatky (53)

V položke *Ostatné dane a poplatky (538)* tvorí najvýznamnejší náklad poplatok za komunálny odpad vo výške 240 tis. Sk.

Ostatné náklady (54)

Čerpanie k 31.12.2008 vyplýva z účtovania z odpisu pohľadávky a z účtovania vysporiadania DPH s koeficientom (v pláne sú uvedené pri nákladových položkách, s ktorými priamo súvisí, tieto náklady neboli predmetom plánovania. Zaúčtovanie vysporiadania DPH na účtovnú skupinu 54 umožňuje vysporiadanie DPH k 31.12. daného roka, zároveň spôsobuje skreslenie a nedodržanie ostatných účtovných skupín a tým aj rozdiely medzi plánom a skutočnosťou.

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (548):

▪	poistné dopravných prostriedkov	173
▪	naturálny príjem – frakovné	119
▪	poistné budov	134
▪	vysporiadanie DPH s koeficientom	1 266

Odpisy HIM a NIM (551)

Účtovné odpisy DHM a DNHM k 31.12.2008 boli vypočítané v zmysle odpisového plánu organizácie. Pri účtovaní odpisov v roku 2008 sa postupovalo v zmysle nových účtovných postupov platných od 1.1.2008. V dôsledku uplatňovania novej metodiky účtovania odpisov majetku organizácie podľa zdrojov obstarania vzniká ŠD Košice strata na výsledku hospodárenia, čo vyplýva z odpisovania majetku obstaraného do 31.12.2007 z vlastných zdrojov, t.j. z finančných prostriedkov fondu reprodukcie (ktorý bol k 31.12.2007 zrušený).

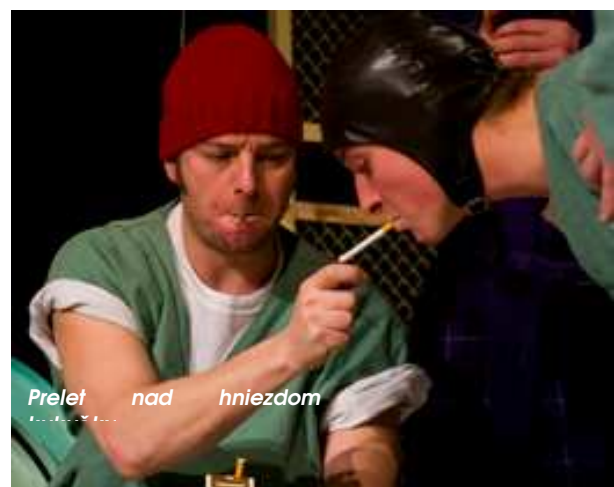
ŠD Košice spravovalo nasledovné budovy:

- historická budova divadla – Hlavná ul.,
- malá scéna – Hlavná 76,
- energoblok, budova riaditeľstva a skúšobne – Hlavná 58,
- výrobné dielne, sklady, doprava – Južná trieda 60,
- prevádzková budova – Alžbetina 14 – štádium realizácie predaja,
- prevádzková budova – Kováčska 39 – budova v prenájme,
- prevádzková budova – Františkánska 1 – časť budovy v prenájme,
- chata Trebejov – štádium realizácie predaja.

V rámci nákladov na prevádzku budov najvýznamnejšie položky sú (v tis. Sk):

Náklady na energiu	7 276
Stočné	316
Náklady na údržbu	1 398
Čistiace potreby	230
Odvoz odpadu a poplatok za odpad	340
Revízie a kontroly	422
Daň z nehnuteľnosti	371
Ostatné - odhadom	650
Spolu náklady na budovy:	11 003

V rámci opravy a udržiavania budov sa v letných mesiacoch počas divadelných prázdnin zabezpečilo maľovanie historickej budovy divadla a čiastočne aj malej scény ŠD Košice.

Výška **rezervného fondu** ŠD Košice k 31.12.2008 bola 360 tis. Sk.

Prehľad o štruktúre tržieb

Ukazovateľ	Upravený rozpočet na rok 2008	Skutočnosť k 31.12.2008	Skutočnosť k 31.12.2007	Index (2):(3)
v tis. Sk	(1)	(2)	(3)	(4)
602 Tržby z predaja služieb	15 372	17 163	17 144	1,00
v tom: vlastné predstavenia a koncerty	7 433	8 019	7 845	1,02
predstavenia cudzích divadiel	200	173	487	0,36
tržby zo šatní	140	164	169	0,97
tržby zo zájazdov	1 100	1 996	3 905	0,51
tržby z prenájmu budov	2 739	2 832	2 515	1,13
tržby za služby spojené s nájmon	310	268	132	2,03
tržby z prenájmu hnutelných vecí	95	96	83	1,16
tržby z propagácie a reklamy	2 100	2 254	1 214	1,86
ostatné tržby	905	342	8	45,60
tržby za prefakt.energiu, vodu	350	670	702	0,95
ostatné tržby zdaniteľná činnosť	0	27	56	0,48
dobropisy	0	322	28	11,50
604 Tržby za tovar (bulletiny)	150	185	184	1,01
621 Aktivácia mat. a tovaru	0	9	14	0,64
622 Aktivácia vnútroorganizač. služieb	0	0	0	
624 Aktivácia DIHM	0	0	70	0,00
633 Výnosy zo súdnych poplatkov	0	0	0	
641 Tržby z predaja DIHM a DINM	0	0	0	
642 Tržby z predaja materiálu	0	0		
644 Zmluvné pokuty a penále, úroky z omeškania	0	22	21	1,05
646 Výnosy z odpísaných pohľadávok	0	0		
648 Ostatné výnosy z prevádzkovej čin. r. 2008	360	369	383	0,96
- zúčt. fondov podľa met. platnej do r. 2007	0	0	6 934	0,00
652 Zúčt. zákon. rezerv z prev. čin.	0	0	0	
653 Zúčt.ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	0	909	0	
658 Zúčt.ostat.opravných položiek z prev. čin.	0	399	0	
662 Úroky	7	22	11	2,00
663 Kurzové zisky	0	0	0	
683 Výnosy z BT od ost.subj. VS	100	100	0	
684 Výnosy z BT od európskych spoločenstiev	0	0	1 953	0,00
687 Výnosy z BT od ost.subj.mimo VS	2 472	3 781	1 881	2,01
688 Výnosy z KT od ost. subj. mimo VS	0			
Výnosy bez transferu	18 461	22 959	28 595	0,80
681 Výnosy z bež. transferov zo ŠR	116 757,7	116 363	103 844	1,12
682 Výnosy z kap. transferov zo ŠR	0	476	0	
SPOLU	135 218,7	139 798	132 439	1,06

7. Personálne otázky

Rozbor zamestnanosti, v tom organizačné zmeny:

Počet zrušených pracovných miest	2	
Počet vytvorených pracovných miest	3,5	
Evidenčný stav zamestnancov k 31.12.2008	311	
Stanovený limit zamestnancov na rok 2008	275	
Priemerný evidenčný stav zamestnancov k 31.12.2008 prepočítaný		297,6
Priemerný evidenčný stav zamestnancov k 31.12.2008 fyzický	311,4	

Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný:

Štruktúra zamestnancov

riadiaci zamestnanci	6
umeleckí zamestnanci	159,6
umelecko-technickí zamestnanci	36,1
administratívni zamestnanci	27,7
robotníci	68,2
Spolu:	297,6

Organizačná štruktúra ŠD Košice

Súbor činohry	23,6
v tom: herci	16,3
ostatní umeleckí zamestnanci	6,3
administratívni zamestnanci	1
Súbor opery	98,1
v tom: sólisti	11,9
orchester	44,4
operný zbor	26,4
ostatní umeleckí zamestnanci	13,4
administratívni zamestnanci	2
Súbor baletu	44,4
v tom: sólisti a zbor	35,1
ostatní umeleckí zamestnanci	7,7
administratívni zamestnanci	1
ostatní	0,6
Obchodné oddelenie	3,8
Oddelenie divadelnej prevádzky	6,6
Útvar umeleckej prevádzky	69,6
v tom: kostýmová výprava	16,2
scénická výprava	11,7
javisková technika	41,7
Útvar správy budov, majetku a dopravy	39,5
Útvar riaditeľa	4
Oddelenie Práce a mzdy	3
Ekonomický útvar	5
Spolu k 31.12.2008	297,6

8. Ciele organizácie a prehľad ich plnenia

Spolupráca so zahraničnými kultúrnymi inštitúciami

ŠD Košice spolupracuje s divadlami v iných európskych mestách s cieľom konfrontácie divadelnej tvorby miest, ktoré svojim geografickým, kultúrno-historickým, socio-nacionálnym uspošobením predstavujú špecifické entity v rámci svojich domovských krajín. Sú na pomedzí svojich štátov so svojimi susedmi a niektoré z nich sú historicky, aj kultúrne konfrontované s príslušníkmi jazykovo a kultúrne iných národov podobne ako mesto Košice.

Interná prehliadka sa koná každoročne od roku 2002. Je to prehľad všetkých premiér, ktoré ŠDK v danej sezóne uviedlo. Základným cieľom je umožniť predovšetkým mimo bratislavským kritikom a teatroológom na časovej ploche štyroch dní spoznať dramaturgickú koncepciu a umeleckú úroveň všetkých troch súborov divadla. Významnou súčasťou prehliadky sú diskusie odborníkov a tvorcov o umeleckej úrovni, tendenciách a dramaturgickej práci nášho divadla. Prehliadka sa stretáva s vysokým záujmom odbornej verejnosti, ale aj divákov a jednoznačne prispieva k potrebnej sebareflexii tvorcov a umeleckého vedenia divadla.

Príprava nových nadnárodných projektov v spolupráci so zahraničnými partnermi

Štátne divadlo Košice ako partner projektu „Co – memorial with Beethoven“ spolu s operným festivalom v Miškolci a Maďarskou operou v rumunskom meste Cluj **získalo finančnú podporu v rámci programu Culture 2007-2013**. Cieľom projektu je pripomenúť si dvadsať rokov po revolúcii v roku 1989, ktorá spôsobila pád komunistického režimu a ktorá je významnou historickou a spoločenskou udalosťou v krajinách strednej a východnej Európy. Výsledkom by mala byť úspešná spolupráca a spoločné uvedenie predstavenia vo všetkých zúčastnených krajinách v roku 2009.

ŠD Košice spoločne s Národným divadlom v Miškolci pripravilo projekt na podporu cezhraničnej spolupráce medzi oboma divadlami, ktorý by mal **nadviazať na úspešný projekt „Výmena predstavení medzi Miškolcom a Košicami“**, podporený z grantovej schémy InterReg III.A, ktorý bol realizovaný v r. 2006-2007.

Vedenie ŠD Košice sa aktívne zapája do spolupráce divadiel v rámci krajín V4 a ako člen združenia PEARLE napomáha sociálnemu dialógu organizácií s kolektívnym výkonom orchestra pri Európskej komisii v Bruseli.

Získavanie zdrojov financovania z grantov

Stredoeurópska nadácia (CEF) udelila finančnú podporu vo výške 1,0 mil. Sk formou grantu v rámci programu „Vážime si umenie a kultúru II.“ pre ŠD Košice na organizáciu 2. ročníka Festivalu divadiel strednej Európy v Košiciach v dňoch 2.-7. septembra 2008.

Zo strany **Medzinárodného višegrádskeho fondu** bol v novembri 2008 odsúhlasený v rámci programu Štandardný grant vo výške 10 000 EUR na realizáciu 3. ročníka Festivalu divadiel strednej Európy v Košiciach, ktorý sa uskutoční v dňoch 2.-6. septembra 2009.

Aktívna komunikácia so sponzormi a reklamnými partnermi

Štátne divadlo Košice spolupracuje s firmami nielen v regióne Košice, ale aj s organizáciami a inštitúciami s pôsobnosťou v celej SR. V r. 2008 boli významnými partnermi a podporovateľmi nasledujúce spoločnosti:

U. S. Steel Košice – hlavný reklamný partner, formou sponzorského príspevku
 Slovenská sporiteľňa – generálny partner opery TatraBanka – partner činohry
 Termostav Mráz Košice – partner Mercedes Benz Slovakia – partner
 Metropolitan, jazyková škola – partner Wagon Slovakia – partner
 Samozrejme prebieha aj spolupráca s odbornými kultúrnymi inštitúciami jednotlivých krajín, členov EÚ, napr. Francúzska aliancia, Poľský inštitút, Kultúrny inštitút Maďarskej republiky a pod.

Sledovanie spätnej väzby návštevníkov divadla a reakcia na jej hodnoty

ŠD Košice tak ako každoročne v júni 2008 zorganizovalo **Divadelnú prehliadku inscenácií sezóny 2007/2008**. Pozvané prijalo 25 divadelných kritikov a osobností z iných divadiel v SR a zahraničí. Počas 4 dní boli uvedené všetky divadelné inscenácie s premiérou v sezóne 2007/2008.

9.6.2008	16:00 Lekcia, Improvizácia na Alme	19:00 Maškarný bál
10.6.2008	10:00 Dobrodružstvá smelého zajka	16:00 Kebab
		19:00 Ateliér
11.6.2008	10:00 Odysseus	16:00 Dom Bernardy Alby
12.6.2008	10:30 Márna lásky snaha	19:00 Čardášová princezná
		19:00 Prelet nad hniezdom kukučky

Na webovej stránke divadla www.sdke.sk je umiestnené **sekcia Vaše názory**, kde hlavne návštevníci divadla môžu vyjadrovať svoje otázky, názory, postoje a pripomienky. Koncom roka 2008 sa uskutočnila **divácka anketa**, formou kvalitatívneho prieskumu s použitím videokamery, so zameraním na požiadavky divákov, ich názory na ceny vstupeniek a pravidelnosť návštevy divadla.

Aktívna mediálna komunikácia a podpora projektov

ŠD Košice rozvíja spoluprácu s printovými aj elektronickými médiami, nielen za účelom prezentácie a propagácie organizácie, ale aj jednotlivých osobností divadla (viď. Bibliografia za rok 2008).

Mediálni partneri divadla:

rádio Expres – hlavný mediálny partner do 30.6.2008

rádio Košice – hlavný mediálny partner od 1.8.2008

denník Košický korzár, Naša televízia, Teleprior

V septembri 2008 bolo vydané prvé číslo **divadelných novín Štátneho divadla Košice pod názvom Suflér**, ktorý informoval o dianí v divadle a pripravovaných projektoch. Toto sa stretlo s mimoriadnym záujmom návštevníkov divadla, kedy náklad 5 000 ks sa za niekoľko dní rozchytal. Vedenie divadla sa na základe tejto skutočnosti rozhodlo rozšíriť pôvodnú myšlienku občastníka na pravidelný dvojmesačník.

Výchova a podpora mladých, nádejných umelcov

ŠD Košice sa aktívne podieľa na spolupráci so školskými zariadeniami (materské školy, základné školy, stredné školy) aj špecializované (základné umelecké školy, súkromné tanečné školy). Pravidelne sú zaraďované divadelné inscenácie pre deti a mládež do repertoáru, v roku 2008 to boli *Dobrodružstvá smelého zajka*, *Čardášová princezná* a *Katarínka z Heilbronn*. **Intenzívna spolupráca** prebieha s Konzervatóriom v Košiciach a Fakultou umení Technickej univerzity v Košiciach.

Sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti

Za účelom prilákania nových návštevníkov do divadla je každoročne začiatkom septembra organizovaný Festival divadiel strednej Európy, ktorý sa koná na Hlavnej ulici v Košiciach na samostanom pódium a vo festivalom stane pred historickou budovou ŠD Košice.

Repertoár ŠD je každoročne zostavovaný tak, aby oslovil všetky vekové skupiny, t.j. od najmenších divákov cez mládež, produktívny vek až po seniorov.

9. Hodnotenie organizácie

Štátne divadlo Košice založené v roku 1945 pôsobilo v roku 2008 ako jedno z dvoch trojsúborových divadiel (samostatné súbory baletu, činohry a opery) na Slovensku a v regióne východného Slovenska ako jediné divadlo v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

ŠD Košice dosiahlo v roku 2008 nasledujúce ukazovatele:

- uviedlo celkom 390 divadelných predstavení, ktoré navštívilo celkom 102 265 divákov,
- v premiére uviedlo 9 divadelných inscenácií, z toho 2 baletné, 5 činoherných a 2 operné predstavenia,
- účtovný rok uzatvorilo s hospodárskym výsledkom – 4 846 tis. Sk, čo je v dôsledku zmeny metodiky účtovania odpisov,
- všetky finančné prostriedky pridelené zo štátneho rozpočtu SR boli čerpané v zmysle ich účelového viazania,
- dosiahlo tržby za vlastné služby 17 163 mil. Sk,
- svojimi divadelnými inscenáciami sa prezentovalo v SR i zahraničí,
- spolupracovalo s kultúrnymi inštitúciami v regióne V4.

Hlavnými užívateľmi výstupov ŠD Košice – divadelných predstavení baletu, činohry a opery sú všetky vekové skupiny. Tomu zodpovedá aj repertoár divadla:

- pred deti – klasické činoherné rozprávky, hudobné a tanečné rozprávky,
- pre žiakov, študentov a mládež – slovenská klasika i diela spisovateľov svetovej literatúry, ktorá je povinným čítaním v školách, hudobné predstavenia, moderné tanečné divadlo,
- produktívny vek – predstavenia všetkých žánrov a zameraní,
- seniori – hudobné predstavenia (opereta, opera) a klasický balet.

Ceny vstupeniek na jednotlivé predstavenie boli stanovené v rôznych cenových hladinách aj podľa jednotlivých sektorov sedenia. Súčasne boli prispôbolené jednotlivým vekovým aj sociálnym skupinám a celkovej kúpyschopnosti obyvateľstva v regióne.

10. Bibliografia za rok 2008

Marián Kleis nás navždy opustil / Andrea Tomášchová, Andrea Nitkulincová, In Košický korzár – Roč. 11 (19.12.2008)

Jaroslav Dvorský: Flaša vínka a pekná žena musí byť! / Andrea Nitkulincová, In Košický korzár – Roč. 11 (11.12.2008)

Dvesto rokov starý text oprášili tak, aby ním oslovili aj dnešného diváka / In Košický Večer, www.korzar.sk (21.11.2008)

Činohra uvedie Katarínku z Heilbronn / ato, In Košický korzár - Roč. 11, č. 263 (13.11.2008), s. 4.

Vorvaň a Katarínka na východe / ea, In Sme - Roč. 16, č. 264 (14.11.2008), s. 18.

Carmen v obnovennej premiére / if, In Oceľ východu - Roč. 48, č. 48, 45 (5.11.2008), s. 5.

Tristan a Izolda a paráda / Bartko, T. Emil, In Pravda - Roč. 18, č. 259, príloha Kumšť (8.11.2008), s. 4.

Divadelné premiéry a hosťovanie / jar, In Pravda - Roč. 18, č. 259, príloha Kumšť (8.11.2008), s. 4.

Trpká komédia o osudovej láske / kid, In Košický Večer, www.korzar.sk (14.11.2008)

Štátne divadlo Košice uviedlo prvú činohernú premiéru sezóny / Jana Pataráková, In Rozhlasová stanica Regina, Kultúrna revue, 10:30, 4 min (16.11.2008)

Režijné fiasko v opere / Jano Rácz, In Literárny týždenník - Roč. 21, č. 37-38 (5.11.2008), s. 13.

Hudební výlet do Košíc / Antonín Matzner, In Hudebné rozhledy - Roč. 61, č. 4 (apríl 2008), s. 40-41.

Od autentického k univerzálnemu / Miroslav Ballay, In Kód - Roč. 2, č. 7 (2008), s. 18-21.

Inscenačné výjavy košického divadla / Ján Jaborník, In Kód - Roč. 2, č. 7 (2008), s. 11-14.

Z ďalekého východu / In Sme - Roč. 16, č. 253, príloha Ženy (31.10.2008), s. 6

Na javisku SDK slovenská premiéra tanečného stvárnenia príbehu nešťastnej lásky. Tristan a Izolda v baletе / if, In Oceľ východu - Roč. 48, č. 43 (22.10.2008), s. 5

V štátnom divadle v Košiciach predstavili inscenáciu Tristan a Izolda / Jana Pataráková, In Rozhlasová stanica Regina, Kultúrna revue, 10:30, 5,5 min (26.10.2008)

V duchu vážnej hudby / In Markíza - Roč. 11, č. 43 (23.10.2008), s. 9

Mobil, Nosorožec alebo Vták Ohnivák / ea, In Sme - Roč. 16, č. 247 (24.10.2008), s. 18

D. Jenis: „Vždy som chcel byť v prvej línii“ / Andrea Tomášchová, In Košický korzár - Roč. 11, č. 245 (22.10.2008), s. 7

Balet sa popasoval s Tristanom a Izoldou / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 245 (22.10.2008), s. 4

Baletný súbor Štátneho divadla v Košiciach predstaví moderné tanečné divadlo Tristan a Izolda / Andrea Lučanská, In Televízna stanica STV 1, Ranný magazín, 06:00, 6 min (22.10.2008)

Suflér informuje o novinkách divadelníkov / if, In Oceľ východu – Roč. 48, č. 42 (15.10.2008), s. 5

Dalibor Jenis zaspieva v Košiciach / if, In Oceľ východu – Roč. 48, 42 (15.10.2008), s. 5

Desmod sa vyberie na turné s orchestrom / SITA, In Pravda – Roč. 18, č. 244 (21.10.2008), s. 22

Košický balet dospel na Tristana a Izoldu / Terézia Ursínyová, In Pravda – Roč. 18, č. 244 (21.10.2008), s. 21

Košická premiéra / red, In Nový čas – Roč. 18, č. 229 (03.10.2008), s. 20

Košické „divadlobranie“ / Andrej Mafašík, In Slovenský rozhľad – Roč. 8, č. 16 (28.8.2008), s. 6

Pripomenú si Eugena Suchoňa / SITA, In Košický korzár – Roč. 11, č. 216 (18.09.2008), s. 3

Čardášová princezná / if, In Oceľ východu – Roč. 48, č. 30 (23.07.2008), s. 5

Festival predstaví v Košiciach európske divadlá / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 196 (22.8.2008), s. 4

V Košiciach sa začína divadelný festival / ato, In Košický korzár, Roč. 11, č. 203 (02.09.2008), s. 7.

Košice: Festival divadiel strednej Európy / Ivana Vansová, In Televízna stanica STV 1, Správy STV, 19:30, 2 min (03.09.2008)

Košické divadlo začína festivalom / kul, In Sme – Roč. 16, č. 205 (04.09.2008), s. 18.

O sezóne po sezóne / Vladimír Blaho, In Slovo, Roč. 10, č. 31 (23.07.2008), s. 15.

Stručne / Ján Felix, In Šport, Roč. 62, č. 188 (13.08.2008), s. 21.

V Košiciach počas víkendu strašilo / bm, In Pravda – Roč. 18, č. 180 (04.08.2008), s. 11.

Lekcia skvelého košického divadla / Martin Timko, In Kód – Roč. 2, č. 5 (2008), s. 16-17.

2x Ionesco / Zuzana Uličianska, In kód- Roč. 2, č.5 (2008) s. 14-15.

Dnes sa naposledy zavrela opona za Petrom Raševom / Webnoviny, In www.aktuality.sk, 21.58 (17.06.2008)

A opona spadla / Eva Mikulová, In plus jeden deň – Roč. 3, č. 141 (18.06.2008), s. 7.

Posledné standing ovation / Robo Hakl, In nový čas – roč. 18, č. 141 (18.06.2008), s. 22.

Zomrel herec P. Rašev / In Rozhlasová stanica Viva, Správy 12.00, 0,9 min (12.06.2008)

Derniéru bude mať v divadle / Eva Mikulová, In plus jeden deň – roč. 3, č. 137 (13.06.2008), s. 10.

Peter Rašev o chorobe aj hral / Mária Fekar, In Pravda – Roč. 18, č. 137 (13.06.2008), s. 18.

So zákernou chorobou bojoval dva roky / Robo Hakl, In Nový čas – Roč. 18, č. 137 (13.06.2008), s.18.

Ponúknú všetky premiéry sezóny / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 132 (07.06.2008), s. 2.

Košice bodovali, Praha rozpačitá / Pavel Unger, In Pravda – Roč. 18, č.133 (09.06.2008), s. 25.

Kebab – príbeh troch mladých imigrantov / if, In Oceľ východu – Roč. 48, č. 23 (10.06.2008), s. 5.

Smelý zajko na doskách divadla / if, In Oceľ východu – Roč. 48, č. 23 (10.06.2008). s.5.

„Neznášam ľudí, ktorí sa stále sťažujú“ / rks, In Žilinský večerník – Roč. 18, č. 22 (27.05.2008), s.9.

Inšpicientka a herečka Štátneho divadla v Košiciach Anna Cveková-Bašistová / Peter Navrátil, In Televízna stanica STV 2, Regionálny denník, 17:00, 7 min (21.05.2008)

Rozplakal Košice / Eva Mikulová, In Plus jeden deň –Roč. 3, č.107 (09.05.2008), s. 17.

Otázky bez odpovedí / In Literárny týždenník – Roč. 21, č. 19-20 (01.05.2008), s. 12.

Ocenenia baletu Štátneho divadla v Košiciach / Tatiana Snitková, In Televízna stanica STV 2, Regionálny denník, 17:00, 10 min (25.04.2008)

Carmen, prvá medzinárodná operná inscenácia v novom nastudovaní v Košiciach / Ivana Vansová, In Televízna stanica STV 2, Regionálny denník, 17:00, 1 min (25.04.2008)

Najdrahšou inscenáciou bol Maškarný bál / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 99 (28.04.2008), s. 2.

Čardáš a romantické Rusko / ea, In Sme – Roč. 16, č. 97 (25.04.2008), s. 18.

Štátne divadlo premiéruje Čardášovú princeznú / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č.96 (24.04.2008), s. 6.

Čardášová princezná / In Žurnál, príloha Žurnál špeciál – Roč. 2, č.17 (24.04.2008), s. 4.

Stanislav Pitoňák, herec Štátneho divadla v Košiciach / Jana Pataráková, In Rozhlasová stanica Regina, Kultúrna revue, 10:30, 4 min (06.04.2008)

Detektívke chýbajú zimomriavky / Zuzana Uličianska, In Sme – Roč. 16, č. 79 (04.04.2008), s.18.

Nezmysel zmyslu slova / In Sme – Roč. 16, č. 79 (04.04.2008), s. 6.

Dve jednoaktovky Lekcia a Improvizácia na Alme v činohre Štátneho divadla v Košiciach / Egon Tomajko, In Rozhlasová stanica Regina, Kultúrna revue, 10:30, 3 min (30.03.2008)

ŠD Košice premiéruje Eugena Ionesca / Roman Rokytka, In Prešovský korzár - Roč.10, č. 73 (28.03.2008), s. 4.

Absurdné vraždy podľa Ionesca / ea, In Sme – Roč. 16, č.72 (27.03.2008), s. 22.

V Smolníckej Hute dostane pozvánku do Ríma / top, In Spišský korzár – Roč. 10, č. 70 (25.03.2008), s.1.

V Štátnom divadle šesť Európskych choreografov / Ľubomír Lehotský In Televízna stanica TA 3, Správy, 15.30, 1,5 min (14.03.2008)

Piatková premiéra baletu patrí k vrcholom sezóny / Andrea Tomášchová, In Košický korzár, Roč. 11, č. 61 (12.03.2008), s. 4.

Baletný večer / if, In Oceľ východu – Roč. 48, č. 11 (12.03.2008), s. 5.

V ateliéri súčasného tanca / Zuzana Uličianska In Sme - Rroč. 16, č. 68 (20.03.2008), s.22.

Balet bez hraníc, Štátne divadlo / In TV Oko – Roč. -, č. 11 (13.03.2008), s. 5.

Kontrast života a smrti vo Verdiho Rekviem / ŠD, In Katolícke noviny – Roč.123, č. 8 (24.02.2008), s. 21.

Doma z nemocnice / Beáta Hybáčková, In Život – Roč. 58, č. 8 (22.02.2008), s.130-131.

Túžil som po potlesku / Beáta Hybáčková, In Život – Roč. 58, č. 9 (01.03.2008), s. 30-33.

Zomrela bývalá šéfka baletu Marta Žecová / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 46 (23.02.2008), s. 1.

V Národnom budú hosfovať tri divadlá / dš, In Bratislavské noviny – Roč. 11, č. 7 (21.02.2008), s. 14.

Štátne divadlo Košice: Prelet nad kukučím hniezdom / Tatiana Snitková, In Televízna stanica STV 2, Regionálny denník, 17:00, 2 min (06.02.2008)

Košičania premiérujú Prelet nad hniezdom kukučky / Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč. 11, č. 32 (07.02.2008), s 4.

Štátne divadlo Košice: Prelet nad hniezdom kukučky / Ivana Jachymová, In Rozhlasová stanica Regina, Kultúrna revue, 10:30, 4 min (10.02.2008)

Malú scénu čaká rekonštrukcia / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 39 (16.02.2008), s. 3.

Piatimi vetami aj o filme Pokánie / In Pravda, príloha Salón Kumštu – Roč. 18, č. 40 (16.02.2008), s. 6.

Peter Rašev leží v nemocnici / ato, In Košický korzár – Roč. 11, č. 36 (12.02.2008), s. 1.

Peter Rašev je v nemocnici / Eva Mikulová, In Plus jeden deň – Roč. 3, č. 37 (13.02.2008), s. 7.

Kolaps! Leží na ARO / Robert Hakl, Vanda Rusnáková, In Nový čas - Roč. 18, č. 37 (13.02.2008), s. 18.

Záveru chýbal šok / Zuzana Uličianska, In Sme – Roč. 16, č. 36 (12.02.2008), s. 18

Prelet nad hniezdom kukučky / In Ocel' východu – Roč. 48, č. 6 (06.02.2008), s. 6.

V kukučom hniezde / kul, In Sme – Roč. 16, č. 32 (07.02.2008), s. 18.

Žiaden režijný hlavolam, „len“ vífazstvo hudby / Pavel Unger, In Kód – Roč. 2, č. 1 (2008), s. 16-18.

Salsa v Dome Bernardy Prázdnoty / Frederika Čujová, In Kód – Roč. 2, č. 1 (2008), s. 12-13.

Opera Omylov / Jano Rácz, In Literárny týždenník – Roč. 21, č. 3-4 (30.01.2008), s. 12-13.

Dale Wasserman: Prelet nad hniezdom kukučky / jen. In Pravda, Kumšt – Roč. 18, č. 27 (02.02.2008), s. 4.

Rozhovor - Operný spevák aj v 75 udivuje obdivuhodným hlasom / Andrea Tomášchová, In Košický korzár (27.11.2008)

Petrovi Gažovi včera zaznel potlesk na rozlúčku / Andrea Niškulinová, In Košický korzár (17.10.2008)

Víkend s Puccinim a Ginsbergom / kul, In www.sme.sk (3.10.2008)

Emócie tečú, ale naftalín nepáchne / Michaela Mojžišová, In www.sme.sk, (2.10.2008)

Premiérujú skvostnú Madama Butterfly / Andrea Tomášchová, In Košický korzár (2.10.2008)

Peter Himič - riaditeľ Štátneho divadla Košice / In Entrez Café Journal – Roč.1, č. 7 (September 2008)

Festivaly / In Kód, č. 9 (september 2008)

NDM na stredoevropském festivalu v Košicích / pb, In NDM Zpravodaj (september 2008) s.11

Nebál som sa byť exhibicionistom / In Entrez Café Journal – Roč. 1, č. 6 (august 2008)

Košická divadelná dieňa / In Hudobný život – Roč. XL, č. 7 (júl 2008)

Inscenačné výjavy Košického divadla / In Kód, (júl 2008)

Štátne divadlo chystá zaujímavé tituly / ato, In Košický korzár – Roč.11 (28.8.2008)

Karol Čálik: "Bez divadla by som žiť nedokázal" / Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč.11 (23.6.2008)

Košickí herci sú úspešní aj mimo metropoly východu / Andrea Tomášchová, In Košický korzár, Roč. 11 (23.6.2008)

Zbohom Peter! Budeš nám veľmi chýbať! / Miroslav Sambor, In Košický korzár, Roč. 11 (18.6.2008)

Košické divadlo príjemne prekvapilo / Pavel Unger, In Pravda, Kultúra - Roč. 140, č. 8 (17.6.2008) s.19

Sopranistka Lucia Knoteková odlieta do Japonska / kid, In Košický korzár, Roč. 11 (13.6.2008)

Peter Rašev odišiel do hereckého neba / Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč- 11 (13.6.2008)

Na dnešný večer pripravilo ŠD poslednú premiéru tejto sezóny / kid, In Košický korzár – Roč. 11 (13.6.2008)

Po ťažkej chorobe zomrel herec a režisér Peter Rašev / In kultura.sme.sk (12.6.2008)

Divadlo premiéruje súčasnú hru Kebab / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (5.6.2008)

Deti si zaslúžia vtip a štýl, a nielen keď majú svoj deň / Zuzana Uličianska / In- www.sme.sk (4.6.2008)

Trubadúr opäť bonbónikom sezóny / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (2.6.2008)

Premiérujú zajkove dobrodružstvá / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (31.5.2008)

Diva dala publiku srdce / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (10.5.2008)

Diva Jelena Obraztsova prichádza s raritou / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (6.5.2008)

"Láska vždy príde nečakane" / Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč. 11 (5.5.2008)

Návštevnosť divadiel stúpa, dôvodom je aj rast životnej úrovne / In www.sme.sk (4.5.2008)

Záujem o kultúrne akcie rastie / ato, pan, nit, In Košický korzár – Roč. 11 (2.5.2008)

Štátne divadlo dnes uvedie v premiére Čardášovú princeznú od E. Kálmána / kid, In Košický korzár – Roč. 11 (2.5.2008)

Čardášová princezná očarila / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (29.4.2008)

Dnes má meniny tanec / jak, In Sme, Kultúra (29.4.2008)

V opere Čardášová princezná aj obľúbený herec Karol Čálik / Dáša Kiraľvargová, In Košický Korzár - Večer (18.4.2008)

Danka Košická - pillar činohry / In Entrez Café Journal – Roč. 1, č. 3 (apríl 2008)

Sólisti opery hosťovali v Splite / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (31.3.2008)

Ateliér zožal nadšené ovácie / Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč. 11 (24.3.2008)

Ocenili Ondreja Šotha / Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč. 11 (29.2.2008)

Gabriela Beňačková hosťuje v košickej Rusalke / ato, In Košický korzár – Roč. 11 (28.2.2008)

Štátne divadlo Košice dnes uvedie premiéru novej inscenácie / Dáša Kiraľvargová, In Košický korzár – Roč. 11 (15.2.2008)

O poctivé remeslo / Oleg Dlouhý, In Kód, č. 2 (február 2008)

Rozhovor - Tatiana Palovčíková: "Celý život sa trasieme o hlas!" Andrea Tomášchová, In Košický korzár – Roč. 11 (28.1.2008)

Košické divadlá lákajú bohatým programom / ato, nit, In Košický korzár – Roč. 11 (22.1.2008)